

Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрлігі

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

РЕЗИДЕНТУРА

ПЛАСТИКАЛЫҚ ХИРУРГИЯ

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.**

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2009 ж. мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес «Пластикалық хирургия» мамандығы бойынша резидентура үшін әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілген.

16. Усольцева Е.В., Машкара К.И. Хирургия болезней и повреждений кисти. Медицина, 1978, 336 с.
17. Фришберг И.А. Эстетическая хирургия лица. Академкнига, 2005, 280 с.
18. Ханк С.У., Заттлер Г., Доувер Дж.С., пер. с англ. Липосакция Практическая медицина, 2009, 172 с.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарының бөлінуі	11
3. Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	13
4. Бейіндеуші шектес пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	37
5. Оқу және оқыту әдістері	42
6. Білімді бағалау	43
7. Клиникалық база	43
8. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	44

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Резидентурада кадрларды даярлау денсаулық сақтау аймағындағы басқарушы органдар бекіткен клиникалық мамандықтар бойынша өткізіледі және 2009 жылғы ҚР МБС сәйкес жүзеге асырылады.

Резидентураның білім беру бағдарламасын меңгерген және мемлекеттік аттестатты ойдағыдай тапсырған тұлғаларға пластикалық хирургия мамандығы бойынша квалификация беріледі.

Резидентураның білім беру бағдарламасын меңгеруге зауықты тұлғаларда алғашқы білім деңгейі - базалық медициналық білім, жоғары медициналық білімі, интернатурасы болуы тиіс.

Пәннің мақсаты:

Пластикалық хирург дәрігер есебінде жұмыс істейтін білікті маман даярлау.

Пәннің міндеттері:

- жалпы және пластикалық хирургияларда теориялық мәселелерді терең меңгеру;
- дәлелді медицина ұстамымен тексеруден алынған нәтижелерді түсіндіру, диагностиканың қазіргі принциптері бойынша, операция алдындағы дайындық әдістерінің және операциялық әрекеттерді өткізу тәсілдерінің, соның ішінде пластикалық операцияның практикалық дағдыларын жетілдіру;
- хирургиялық емді және пластикалық әдістермен түзетуді талап ететін әртүрлі жағдайлар мен аурулар кезінде өз бетінше білікті дәрігерлік жәрдем көрсетуді жүзеге асыру.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Резидент:

- Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтау ұйымдары мен жеке медициналық мекемелердің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер мен денсаулық сақтау туралы заңнама негіздерін;
- нашакорларға, АИТВ-ны жұқтырған инъекциялы есірткіні пайдаланатын нашакорларға, ЖИТС-пен ауыратындарға, АИТВ-сы бар адамдарға, оның ішінде бас бостандығынан айыру орындарындағыларға медициналық, әлеуметтік, құқықтық көмек көрсетуді ұйымдастырудың принциптерін;
- балалар аурулары мен ішкі аурулар клиникасындағы фармакотерапия негіздерін, дәрі-дәрмектерді қабылдаудан болған асқынуларды, оларды түзету әдістерін;
- әртүрлі жастағы дені сау адамдардың тиімді тамақтану негіздерін, емдәммен емдеу принциптерін;
- физиотерапия негіздерін, санатория-курортта емделуге арналған көрсетімдер мен қарсы көрсетімдерді;
- уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздықты сараптау мәселелерін;
- дені саулар мен науқастарды, оның ішінде балаларды диспансерлік бақылауды,

8 Список рекомендуемой литературы

основная:

1. Белоусов А.Е. Пластическая реконструктивная и эстетическая хирургия. Руководство. Гиппократ 1998, 744 с.
2. Браун Д.Л. Атлас регионарной анестезии, Рид Элсивер. 2010, 464 с.
3. Волкова А.М. Хирургия кисти. В 3-х томах. Сред.-Урал. кн. изд-во., 1993-1996.
4. Гаркави А.В., Кавалерский Г.М., Силин Л.Л. Травматология и ортопедия, Academia, 2008, 624 с.
5. Гостищев В.К. Общая хирургия. ГЭОТАР-Медиа, 2010, 848 с.
6. Губочкин Н.Г., Шаповалов В.М., Жигало А.В. Основы микрососудистой техники и реконструктивно-восстановительной хирургии: практикум для врачей. СпецЛит, 2009, 120 с.
7. Дыдыкин С.С., Геворков А.В., Мартиросян Н.Л., Элиава Ш.Ш. Основы микрохирургии ГЭОТАР-Медиа, 2009, 96 с.
8. Клюквин И.Ю., Мигулева И.Ю., Охотский В.П. Травмы кисти. ГЭОТАР-Медиа, 2009, 192 с.
9. Лойг А.А., Каюков А.В. Хирургическая анатомия головы и шеи. МЕДпресс-информ, 2006, 128 с.

дополнительная:

1. Арндт К.А., Доувер Дж.С., пер. с англ. Коррекция рубцов, Практическая медицина 2009, 101 с.
2. Бойчев Б. и соавт. Хирургия кисти и пальцев – М. Медицина, 1971, 316 с.
3. Геворков А.Р., Мартиросян Н.Л., Дыдыкин С.С., Элиава Ш.Ш. Основы микрохирургии. Практическое руководство. ГЭОТАР., 2009.
4. Эстетическая и реконструктивная хирургия нижних конечностей. Под ред. А.А. Артемьева, ГЭОТАР, 2008, 248 с.
5. Каррадерз Дж., Каррадерз А., пер. с англ. Контурная и объемная пластика.
6. Кристиан Дж. Габка, Хайнц Бомерт, пер. с англ. Пластическая и реконструктивная хирургия молочной железы МЕДпресс-информ, 2010, 360 с.
7. Лапутин Е.Б. Мастер-класс пластического хирурга Литтерра, 2007, 312 с.
8. Мой Р.Л., Финчер Э.Ф., Доувер Дж.С., пер. с англ. Блефаропластика Практическая медицина, 2009, 156 с.
9. Никитин А.А., Безденежных Д.С., Эзрохин В.М. Хирургическое лечение деформаций носа. Медкнига, 2007, 143 с.
10. Пейпл А.Д., пер. с англ. Пластическая и реконструктивная хирургия лица.
11. Пер Хеден. Энциклопедия пластической хирургии. АСТ, Астрель, 2001, 328 с.
12. Практическая медицина 2010, 224 с.
13. Грищенко С.В. Эстетическая хирургия возрастных изменений век. М. Медицина, 2007, 216 с.
14. Сергиенко В.И. Пластическая хирургия лица и шеи, ГЭОТАР-Медиа, 2010, 328 с.
15. Справочное руководство. БИНОМ. Лаборатория знаний 2007, 951 с.

5 Методы обучения и преподавания

- **Лекции:** обзорные, проблемные.
- **Семинары и практические занятия:** работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.
- **Самостоятельная работа слушателя (СРС):** курация больных, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, подготовка презентаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, формирование портфолио.

6 Оценка знаний

- **Текущий и рубежный контроль:** определяются обучающей организацией образования
- **Итоговый контроль:** экзамен, включающий тестирование/собеседование и оценку практических навыков.

7 Клиническая база

Отделения хирургического профиля стационаров, клиники пластической хирургии.

- профилактика осложнений;
- апат кезінде халықты қорғаудың тәсілдері мен негізгі принциптерін;
- инфекция ошағы туындаған жағдайдағы індетке қарсы шараларды;
- әртүрлі таза және ластанған жараларды емдеу тәсілдері мен принциптерін;
- жарақат инфекциясының даму себептерін, профилактика құралдарын;
- жарақат үдерісінің физиологиясын, иммунологиясын және патологиясын;
- термиялық, электр, механикалық және радиациялық зақымдардың патофизиологиясын және емдеу принциптерін;
- бөгде денеге организмнің жауапты реакциясының жалпы және жергілікті көрсеткіштерін;
- аяқ-қолдың хирургиялық анатомиясын және биомеханикасын;
- табиғаты, құрамы, орналасуы бойынша тіндер кемістігін ауыстыру әдістерін, қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін;
- тіндер аутоотрансплантациясынан кейінгі кезеңдердегі асқынулардың алдын алу жолдарының ерекшеліктерін;
- васкуляризацияланған тіндердің аутоотрансплантациясынан кейінгі спецификалық және бейспецификалық асқынулардың даму себептерін, патофизиологиясын, клиникасын және емдеу принциптерін;
- аяқ-қол реплантациясынан кейінгі қауіптер мен мүмкін болатын асқынуларды, оларды алдын алу үшін жүргізілетін іс-шараларды;
- жиі қолданатын тері-фасциялық, бұлшықетті, тері-бұлшықетті және сүйектік аутоотрансплантаттардың микрохирургиялық анатомиясын, оларды орындау техникасын және реваскуляризациясын;
- васкуляризацияланған тіндердің аутоотрансплантациясынан кейінгі қауіптер және мүмкін болатын асқынуларды, олардың алдын алу шараларын;
- остік қанайналымы қалыптасатын тіндердің аутопластика әдістерінің жетістіктерін, ерекшеліктерін, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін;
- аяқ-қолдың тіндер кемісін ауыстыратын васкуляризацияланған аутопластика әдістерін қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін;
- тері мен оның қосалқыларының анатомиясы мен физиологиясын;
- күйік жараларды және ауруларды емдеу ерекшеліктерін;
- тыртықтанудың қалыпты анатомиясын және оның өзгерісіндегі патологиялық анатомиясын, гипертрофикалық және келлоидты тыртықтардың кешенді емін;
- қол-басы мен аяқ-басының қабыну және іріңді аурулары клиникалық ағымының және емінің ерекшеліктерін;
- шеткі нервтер мен өрімдердің анатомиясын, физиологиясын және патофизиологиясын, жаңа және ескірген зақымдардың хирургиялық және физиотерапиялық емдеу тәсілдерін;
- денервациялық синдромдар, нейрогенді деформациялар мен ишемиялық контрактулардың хирургиялық және физиотерапиялық емес емдеу тәсілдерін, хирургиялық ем көрсетімдерін, операция түрлерін;
- қалпына келтіру хирургиясында қолданатын физиотерапиялық зағтардың және реабилитациялық емнің мүмкіндіктерін;

- жасқа байланысты тері эволюциясын, оларға қарсы күресу құралдарын, қазіргі эстетикалық медицинаның жетістіктерін;
- инновациялық технологияларды қолдану принциптерін, тиімділігін, аймағын (лазерлік және радиожилікті);
- дененің әртүрлі аймақтарының контурлы деформацияларын түзетуді, қазіргі тәсілдерді, операция көрсетімдерін және асқынуларын;
- шағыннвазиялық эстетикалық операцияларды, оларды жасау көрсетімдерін;
- эстетикалық және функциялық ринопластика көрсетімдерін, ашық және жабық тәсілдерін, техникасын, операциядан кейінгі кезеңдегі күтімді, асқынуларын;
- бет нерві мен мимикалық бұлшықеттің хирургиялық анатомиясын, мимиканы қалпына келтіру операцияларын;
- жасқа байланысты беттегі өзгерістерді түзетудің хирургиялық және хирургиялық емес әдістерін, оларды тағайындау көрсетімдерін, операция түрлерін, орындау техникасын;
- қабақтың туа біткен және жүре пайда болған ауруларының хирургиялық емі тәсілдерін, көрсетімдерін, орындау техникасын;
- бет, бастың шаш бөлімі, мойын тіндері кемістерін ауыстыратын әдістерді, тәсілдерді, оларды тандау параметрлерін;
- емшекке эстетикалық және қалпына келтіру операциясын жасау көрсетімдерін, түрлерін және орындау техникасын;
- шаш түсуінің негізгі себептерін, түрлерін, емдеу тәсілдерін білуі тиіс.

Резидент:

- клиникалық диагнозға негізделген саралау диагнозын жасауды, науқастарға, оның ішінде балаларға емдеу хаттамасына сәйкес тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындауды, тексерудің қосымша әдістерінің нәтижесін түсіндіруді, емдеу хаттамасына сәйкес адекватты терапия тағайындауды;
- дені сау және науқас адамдарды, оның ішінде балаларды диспансерлеуді;
- денсаулық сақтау бойынша заңнамамен қарастырылған медициналық құжаттамаларды ресімдеуді;
- жұқпалы аурулар анықталғанда індетке қарсы қажетті шараларды өткізуді.
- арнайы іскерлік бойынша;
- донор мен реципиентті толығымен тексеруді жүзеге асыруды;
- пункциялық, инцизиялық және эксцизиялық биопсияны орындауды;
- тіндердің микрохирургиялық аутотрансплантациясы жасалған науқастардың операциядан кейін күтімін ұйымдастыруды және жүргізуді, мониторинг жасауды;
- аяқ-қолдың ұсақ және ірі сегменттерінің реплантациясынан кейінгі науқасты күтуді ұйымдастыруды және оны орындауды, мониторинг жасауды;
- «9 заңын» меңгеруді, күйіктің көлемін және тереңдігін есептеуді, күйік жаракаты бар науқас жағдайының ауырлық деңгейін бағалауды, ауырлататын жайыттарын;

	больных с термическими поражениями	участие в диагностических и лечебных манипуляциях.
2	Пластические операции в комбустиологии	Изучение современных методик кожной пластики, протоколов диагностики и лечения, обзор современной литературы и данных сети Интернет, участие в операциях по пересадке кожи.
Итого: 18 часов		
Урология		
1	Курация больных урологического отделения	Курация больных, оформление больных, участие в диагностических и лечебных манипуляциях, ассистирование на урологических операциях.
2	Новые технологии в урологии	Эндоскопические технологии и их развитие в урологической службе РК. Литотрипсия.
Итого: 18 часов		
Лучевая диагностика		
1	Рентгенография при заболеваниях сосудов	Работа в рентгенологическом кабинете и кабинете УЗИ. Флебография. Ангиография. Ультразвуковая доплерография.
2	Визуальная диагностика хирургических заболеваний костей и суставов	Анализ рентгенограмм больных с патологией костей и суставов.
Итого: 18 часов		
Анестезиология и реанимация		
1	Участие в анестезиологическом пособии	Подготовка больного к наркозу. Премедикация, цели и средства. Интубация трахеи. Искусственная вентиляция лёгких. Инфузионная терапия в предоперационном периоде, во время операции, послеоперационном периоде. Особенности раннего послеоперационного периода.
2	Курация больных отделения реанимации и интенсивной терапии	Острая дыхательная недостаточность, острая сердечно-сосудистая недостаточность, судорожный и гипертермический синдромы, шок.
Итого: 36 часов		

4.3 Примерный план самостоятельной работы резидента (СРР) по профилирующим смежным дисциплинам

№	Тема	Содержание
Челюстно-лицевая хирургия		
1	Курация больных с заболеваниями челюстно-лицевой области	Курация больных, оформление больных, участие в диагностических и лечебных манипуляциях, ассистирование на операциях.
2.	Применение имплантатов в челюстно-лицевой хирургии	Составление обзора современной литературы, данных сети Интернет.
Итого: 36 часов		
Нейрохирургия		
1	Курация больных нейрохирургического отделения	Курация больных, оформление больных, участие в диагностических и лечебных манипуляциях, ассистирование на нейрохирургических операциях.
2	Сосуды головного мозга и позвоночника	Хирургическая анатомия внутренней сонной артерии, позвоночной артерии и виллизиева круга. Работа с плакатами, анатомическими атласами.
Итого: 36 часов		
Оториноларингология		
1	Курация больных с патологией ЛОР-органов	Прием и курация больных, оформление больных, участие в диагностических и лечебных манипуляциях.
2	Доказательная медицина в оториноларингологии	Изучение протоколов диагностики и лечения, обзор современной литературы и данных сети Интернет.
Итого: 18 часов		
Дерматовенерология		
1	Прием больных с кожными и венерическими заболеваниями	Прием и курация больных, оформление больных, участие в диагностических и лечебных манипуляциях.
2	Доказательная медицина в дерматовенерологии	Изучение протоколов диагностики и лечения, обзор современной литературы и данных сети Интернет.
Итого: 36 часов		
Комбустиология		
1	Прием и курация	Прием и курация больных, оформление больных,

- жақтау және ғаныш танбалары көмегімен ашық және жабық аяқ-қол сынықтарына иммобилизация жасауды;
- аяқ-қолдың ірі қантамырларының бұзылыстарын анықтауды, қажетті зерттеулер жүргізуді, емдеуді ұйымдастыруды;
- қол-басының қабыну және іріңді ауруларын анықтауды, қажетті тексерулер тағайындауды, емдеуді ұйымдастыруды;
- аяқ-қолдың туа біткен патологиясы бар науқастарды тексеруді, қажетті тексерулер тағайындауды, емдеудің нақты жоспарын жасауды;
- емшектің туа біткен және жүре пайда болған патологиясын және инволюциялық өзгерістері бар науқастарды тексеруді, диагноз қоюды, зерттеу жоспарын құруды және емдеу тактикасын жасауды;
- дененің әртүрлі контурлы бөліктері деформациясы бар науқастарды тексеруді, түзету тәсілін тандауды, науқасқа толығымен операциядан кейінгі кезеңдегі ерекшеліктерін түсіндіруді, липэктомия мен дермолипэктомия жасау көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін айқындауды;
- беттің әр бөлігінің инволюциялық өзгерістерін науқаста тексеруді, түзету әдісін тандауды, науқасқа операциядан кейінгі кезеңдегі ерекшеліктерін толығымен түсіндіруді;
- бетке эстетикалық операция жасағаннан кейін науқасқа күтім жүргізуді үйреніп алуы қажет.

Резидент:

- әртүрлі жастағы ересектерді және балаларды қарап тексеруге, пальпация, перкуссия және аускультация жасауға;
- артериялық қысым мен тамыр соғысын өлшеуге;
- ересектер мен балалар өміріне қауіп төнген жағдайлар кезіндегі диагностикасын және алғашқы шұғыл жәрдем көрсетуге;
- әртүрлі жастағы ересектер мен балаларға реанимациялық шараларды жүргізуге («ауыздан ауызға», «ауызбен мұрынға») жасанды дем алдыруды өткізуге, жүрекке жабық массаж жасауға);
- миокард инфарктіндегі ЭКГ мағынасын ашуға;
- ересектер мен балаларға трахеостомия жасауға;
- сыртқа қан кетуді тоқтатуға;
- жарақатты алғашқы өңдеуге және таңғышты таңуға;
- қан тобын анықтауға;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балалардың асқазанын сүңгісіз жууға;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда гипертониялық кризді, ауырсыну синдромын, обструкциялық синдромын тоқтатуға;
- талма кезінде көмек көрсетуге;
- аяқ-қолды иммобилизациялауға;
- сыртқы бетте орналасқан бөгде заттарды алып тастауға;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға пикфлоуметрия жасауға, қорытындыларына түсініктеме беруге;

- ересектер мен әртүрлі жастағы балалардың спирометрия қорытындыларын түсіндіруге;
- қан тобын, резус-факторды анықтауға, донор мен реципиент қанының үйлесімділігін байқауға;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға медициналық манипуляцияларды (инъекцияның барлық түрлерін, инфузия-трансфузиялық терапияны, қуықты катетерлеуді, асқазанды сүңгілеуді және жууды, тазартуды және сифон клизмаларын қоюды) орындауға;
- өміріне қауіп төнген жағдайлар: кардиогенді шок, гипертониялық криз, аритмия, сіңір тартылу синдромы, гипертермиялық синдром, іштеспе, ЖТҚҰ-синдромы, тыныс алудың жіті жеткіліксіздігі, қантамырлардың жіті жеткіліксіздігі, ангиналық статус, өкпе артерияларының тромбоэмболиясы, инфекциялық-уытты шок кезіндегі диагностикасын жасауға және шұғыл жәрдем көрсетуге;
- пункциялық, инцизиялық және эксцизиялық биопсияны жасауға;
- бұлшықетке және сіңірлерге тігіс салуға;
- оптикалық ұлғайту жағдайында нервтер мен қантамырларға тігіс салуға;
- спица және пластина көмегімен қол-басы мен аяқ-басы сүйектерінің остео-синтезін жасауға;
- толық қабатты және ажыратылған тері трансплантатымен теріні жамауға;
- жергілікті кесінділермен жамылғы тіндеріне жамау салуға: V-Y, Z, ромбтәрізді жамау салуға;
- бұлшықеттің бөлек топтарының фасциотомиясын жасауға;
- маңдай лифтингін жасауға;
- жоғарғы және төменгі қабақты түзетуге;
- мұрын пішінін өзгертуге;
- иек пішінін өзгертуге (кішірейту, үлкейту);
- құлақ қалқанын түзетуге;
- тыртықтарды түзетуге;
- инъекциялық әдіспен ұсақ косметикалық кемістікті жоюға (липофилинг, рестилайн);
- ботулотоксин енгізуге (ұсақ әжімдерді жою);
- балаларда бет қанқасының туа біткен деформацияларын хирургиялық жолмен жоюға;
- беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарына косметикалық тігіс салуға;
- жарақаттанған жақ-бет аймағы ақауларын жақын арада немесе кейіннен қалпына келтіруге;
- құлақ қалқанын қалпына келтіруге;
- сыртқы мұрынды қалпына келтіруге;
- жоғарғы және төменгі ерінді қалпына келтіруге;
- төменгі жақсүйекті қалпына келтіруге, кейін титанды түбірлерді протездеуге және тіс қатарын толықтыруға;
- қатерлі ісікті алып тастағаннан кейін бас және мойын аймақтарындағы жабық үлкен ақауларды бірізгілікте немесе уақыт өте келе жабуға;

Урология		
1	Современные методы диагностики урологических болезней	Семиотика урологических заболеваний, инструментальная диагностика, современные методы лабораторной диагностики. Тактика врача при острых задержках мочевого выделения, травмах почек и мочевыводящих путей, почечной колике, гематурии.
2	Современные методы лечения заболеваний мочевыделительной системы	Малоинвазивные (лапароскопические, трансуретральные, транскутанные и др.) методы лечения в урологии.
Итого: 35 часов		
Лучевая диагностика		
1	Лучевые методы диагностики (рентгенография – скопия, УЗИ, МРТ, ядерная медицина) в хирургии	Лучевая диагностика острых и хронических хирургических заболеваний внутренних органов, сердца, легких, желудка, кишечника, печени, билиарной системы и поджелудочной железы, почек и мочевыделительных путей, щитовидной железы, надпочечников.
2	Визуальная диагностика заболеваний костей и суставов	Рентгенологические симптомы и синдромы.
3.	Визуальная диагностика заболеваний сосудов	Рентгенологические симптомы и синдромы.
Итого: 35 часов		
Анестезиология и реанимация		
1	Наркоз	Подготовка больного к наркозу. Премедикация, цели и средства. Виды анестетиков. Региональные методы анестезии. Комбинированные и сочетанные виды анестезии. Инфузионная терапия в предоперационном периоде, во время операции, послеоперационном периоде, парентеральное питание. Гемотрансфузия. Особенности раннего послеоперационного периода. Лечебный наркоз.
2	Интенсивная терапия и реанимация при угрожающих жизни синдромах	Острая дыхательная недостаточность, острая сердечно-сосудистая недостаточность, судорожный и гипертермический синдромы, шок.
Итого: 35 часов		

	обследования больных в оториноларингологии	копия, методика эндоскопического исследования ЛОР-органов.
2	Травмы и инородные тела ЛОР-органов	Верификация диагноза, техника удаления инородных тел, экстренных оперативных вмешательств и манипуляций.
3	Заболевания наружного и среднего уха	Диагностика, клиника, классификация, хирургическая тактика, показания и противопоказания к операции. Консервативная терапия.
4	Заболевание носа и его придаточных пазух	Диагностика, клиника, классификация, хирургическая тактика, показания и противопоказания к операции. Консервативная терапия.
5	Принципы консервативного и хирургического лечения ЛОР-органов	Протоколы диагностики и лечения ЛОР-органов. Доказательная медицина.
Итого: 35 часов		
Дерматовенерология		
1	Современная диагностика кожных и венерических заболеваний	Особенности обследования больных с кожными и венерическими заболеваниями. Применение современной инструментальной и лабораторной диагностики для верификации диагноза
2	Принципы лечения заболеваний	Пиодермии, микозы, вирусные заболевания кожи, дерматиты, дерматозы, болезни придатков кожи, заболевания передающиеся половым путем. Доказательная медицина в венерологии.
Итого: 70 часов		
Комбустиология		
1	Особенности ожоговой травмы	Этиологические факторы, патофизиология ожогов, классификация, осложнения, клиническая картина ожогов в зависимости от степени, распространенности и локализации. Диагностика, методы консервативной терапии, показания к операции. Кожная пластика при ожогах.
2	Отморожения	Этиологические факторы, патофизиология отморожений, классификация, осложнения, клиническая картина в зависимости от степени, распространенности и локализации. Диагностика, методы консервативной терапии, показания к операции. Возможности пластических операций при отморожениях.
Итого: 35 часов		

- кеңірдекті алып тастағаннан (ларингэктомия) кейін дауысты қалпына келтіруге;
- емшектің көлемін және пішінін өзгертудегі (үлкейту, кішірейту, тарту, комбинацияланған операциялар) барлық нұсқаларды жасауға;
- мастэктомиядан кейін емшектің біртегізде және уақыт өте келе қалпына келетін барлық нұсқаларын жасауға;
- липосакция көмегімен дене пішінін түзетуге (дененің липоскульптурасы);
- іштегі артық деген тіндерді алап тастауға (абдоменопластика);
- ішті, санды және жамбасты біртегізде кешенді тартуға (боди-лифтинг);
- хирургиялық операциялардан кейінгі көлемді тыртықтарды түзетуге;
- балаларда аяқ-қол және денесінің туа біткен деформацияларын хирургиялық жолмен жоюға;
- жұмсақ тіндер жарақатында косметикалық тігістер салуға;
- жарақаттан кейінгі ақауларды жақын және алыс кезеңдерде жоюға;
- емшекті қалпына келтіруге;
- қатерлі ісікті алып тастағаннан кейін дененің қандайда бір болмасын орнындағы үлкен ақауларын біртегізде немесе уақыт өте келе жабуға машықтануы қажет.

2 Пән сағаттарының бөлінуі

Оқудың «алғашқы жылы» (алғашқы білім деңгейі немесе хирургиялық бейін емес мамандықтар (хирургия, жалпы дәрігерлік практика бойынша интернатураны өтпеген) бойынша жұмыс өтілі бар резиденттер үшін).

Бейіндеуші пәндер

Пән	Аудиториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Хирургиялық аурулар - 1	396	12	384	198
Хирургиялық аурулар - 2	396	12	384	198
Анестезиология және реанимация	288	8	280	144
Балалар хирургиясы	72	2	70	36
Клиникалық анатомия және операциялық хирургия	72	2	70	36
Травматология және ортопедия	72	2	70	36
Офтальмология, оториноларингология	72	2	70	36

Маммологиямен бірге онкология	36	1	35	18
Сәулелік диагностика	36	1	35	18
Сағаттардың жалпы саны	1440	42	1398	720

Алғашқы білім деңгейі немесе хирургиялық бейін мамандықтар бойынша жұмыс өтілі бар резиденттер үшін.

Бейіндеуші пәндер

Пән	Аудиториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Пластикалық хирургия -1	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -2	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -3	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -4	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -5	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -6	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -7	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -8	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -9	396	12	384	198
Пластикалық хирургия -10	396	12	384	198
Жалпы хирургия	396	12	384	198
Травматология және ортопедия	396	12	384	198
Ангиохирургия	396	12	384	198
Сағаттардың жалпы саны	5148	156	4992	2574

Бейіндеуші шектес пәндер

Пән	Аудиториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Жақ-бет хирургиясы	72	2	70	36
Нейрохирургия	72	2	70	36
Оториноларингология	36	1	35	18
Дерматовенерология	72	2	70	36

Лучевая диагностика	
1	Применение современные методов лучевой диагностики в хирургии.
Итого: 1 час	
Анестезиология и реанимация	
1	Доказательная медицина в анестезиологии и реанимации.
Итого: 1 час	

4.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий профилирующих смежных дисциплин

№	Тема	Содержание
Челюстно-лицевая хирургия		
1	Травмы челюстно-лицевой области	Переломы костей, вывихи, травмы мягких тканей, нервов.
2	Воспалительные заболевания челюстно-лицевой области	Лимфангоиты, лимфадениты, аденофлегмоны, сиалоадениты и сиалодохиты, паротит, сиалозы, слюннокаменная болезнь.
3	Доброкачественные опухоли мягких тканей и костей челюстно-лицевой области	Гемангиома лица и органов полости рта, врожденные кисты и свищи, атерома, фиброма, папиллома, лимфангиома, липома, нейрофиброма, родимые пятна кожи лица, остеогенные доброкачественные опухоли челюстей.
4	Современная имплантология в челюстно-лицевой хирургии	Применение имплантатов для замещения дефектов челюстно-лицевой области.
Итого: 70 часов		
Нейрохирургия		
1	Хирургическая анатомия сосудов головного мозга	Внутренняя сонная артерия, позвоночные артерии и виллизиев круг.
2	Особенности нейрохирургических операций	Методика наложения трепанационных отверстий. Микрохирургическая препаровка артериальных сосудов. Клиппирование сосудов мозга. Наложение швов на артериальные сосуды. Каротидная эндартерэктомия.
Итого: 70 часов		
Оториноларингология		
1	Особенности	Риноскопия, отоскопия, прямая и непрямая ларингос-

9	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
10	Участие в консилиумах и консультациях.
11	Дежурства по хирургическому стационару.
12	Работа в библиотеке, сети Интернет.
13	Работа в учебно-клиническом центре.
	Всего: 2574 часа

4 Примерный тематический план и содержание профилирующих смежных дисциплин

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Челюстно-лицевая хирургия	
1	Травмы верхней и нижней челюсти.
2	Современная имплантология в челюстно-лицевой хирургии.
	Итого: 2 часа
Нейрохирургия	
1	Инновационные методы в нейрохирургии.
2	Экстра- и интракраниальные реконструктивные операции.
	Итого: 2 часа
Оториноларингология	
1	Инновационные методы в диагностике и лечении в оториноларингологии.
	Итого: 1 час
Дерматовенерология	
1	Доказательная медицина в дерматовенерологии.
2	Принципы наружной терапии и лечебного ухода за кожей.
	Итого: 2 часа
Комбустиология	
1	Инновационные методы в лечении термических повреждений.
	Итого: 1 час
Урология	
1	Инновационные методы в диагностике и лечении урологических больных.
	Итого: 1 час

Комбустиология	36	1	35	38
Урология	36	1	35	18
Сәулелік диагностика	36	2	34	18
Анестезиология және реанимация	36	1	35	18
Сағаттардың жалпы саны	396	12	384	198

3 Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Хирургиялық бейін емес мамандықтар бойынша алғашқы білім деңгейі немесе жұмыс өтілі бар резиденттер үшін

3.1.1 Оқудың «алғашқы жылындағы» дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Хирургиялық аурулар - 1	
1	Хирургия мен урологиядағы дәлелдіемелі медицина. Хирургиялық аурулар кезіндегі клиникалық фармакология мен фармакотерапияның мәселелері.
2	Хирургиялық жіті патологиялар кезінде шұғыл жәрдем көрсету.
3	Жиі кездесетін урологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық және консервативтік емін таңдау.
4	Мезентериалдық қанайналымның жіті бұзылыстары.
5	Стационар жағдайында типтік, жиі кездесетін, диагностикадағы күрделі хирургиялық ауруларды операциядан кейін жүргізу принциптері.
	Барлығы: 11 сағат
Хирургиялық аурулар - 2	
1	Хирургиялық жіті патологиялар кезіндегі (жіті аппендицит, жіті панкреатит, жіті холецистит) хирургтың тактикасы.
2	Хирургиялық жіті патологиялар кезіндегі (ішектің жіті түйнелісі, қан кету, ойықжара ауруының асқынулары) хирургтың тактикасы.
3	Емделуге дейінгі кезеңде хирургиялық жәрдем көрсетудің жалпы принциптері. Қазіргі жағдайлардағы стационардың орнын басатын технологиялар. Амбулаториялық хирургия орталығындағы жұмыстарды ұйымдастыру. ЖДА жағдайындағы хирургтың жұмысы.
4	Проктологиялық жіті аурулар (тік ішектен қан кету, анус сызаты, жіті парапроктит, геморроидальдық түйіндердің тромбозы) кезіндегі хирург тактикасы.

5	Урологиялық жіті патологиялар (бүйрек шаншуы, зәрдің жіті тоқтауы, макроге-матурия) кезіндегі хирург тактикасы.
Барлығы: 11 сағат	
Анестезиология және реанимация	
1	Анестезиология, реанимация және интенсивті терапия бөлімшелерін ұйым-дастыру және олардың жұмысы.
2	Науқасты наркозға даярлау. Премедикация, мақсаты және дәрілік заттары.
3	Анестетиктердің түрлері. Анестезияның жергілікті әдісі.
4	Операция алды кезеңіндегі, операция уақытындағы және операциядан кейінгі кезеңдегі инфузиялық терапия, парентералды тамақтандыру.
Барлығы: 8 сағат	
Балалар хирургиясы	
1	Ағзалар мен жүйелер бойынша даму ақауы, нәрестелер хирургиясы.
2	Балалар хирургиясындағы саралау диагностикасының синдромалды принцип-тері.
Барлығы: 2 сағат	
Клиникалық анатомия және операциялық хирургия	
1	Операциялық әрекеттердің негізі. Хирургиялық операциялар, түрлері (радикал-дық, паллиативтік, диагностикалық).
2	Хирургиялық құралдар, жіктелуі, тағайындау. Тіндерді ажырату және қосу ережелері мен тәсілдері. Ультрадыбыстарды, лазерді және желімдік заттарды қолдану.
Барлығы: 2 сағат	
Травматология және ортопедия	
1	Халыққа травматологиялық жәрдем ұйымдастыру. Жарақаттанған науқастарды тексеру әдістері. Сынықтардың анықталған және аықауға мүмкін болатын белгілері. Ірі тамырлар мен нервтердің зақымдану белгілері.
2	Балалар мен егде жастағы адамдарды қоса есептегенде жиі кездесетін орто-педиялық аурулармен және жарақаттармен сырқаттанған науқастарды алдын-алу және оңалту әдістері.
Барлығы: 2 сағат	
Офтальмология, оториноларингология	
1	Көру ағзасын зерттеу әдістері. Жиі таралған көз ауруларының (көз қабағының, жас шығарушы ағзаның, конъюнктиваның, көздің мөлдір қабығының, тамырлық қабықшасының, көздің торқабығының, көру нервінің, көзді қозғалтатын аппараттың, көзбұршақтың, глаукоманың патологиялары) ерте диагностикасы.

6	ТЭЛА	Профилактика и лечение венозного тромбоза и легочной эмболии. Диагностика эмболоопасного тромбоза. Лечение острого венозного тромбоза. Диагностика легочной эмболии. Лечение легоч-ной эмболии. Хирургическая тактика. Хирурги-ческая профилактика легочной эмболии.
7	Хроническая артериальная недостаточность нижних конечностей	Факторы риска развития облитерирующего ате-росклероза артерий нижних конечностей. Диа-гностика. Классификация. Принципы консерва-тивного и хирургического лечения.
8	Синдром Лериша	Диагностика и диффдиагностика. Критическая ишемия нижней конечности. Клинические про-явления. Диагностика. Лечение.
9	Окклюзия брюшной аорты	Диагностика, клиника, тактика, показания и про-тивопоказания к хирургическому лечению, усло-вия для проведения операций. Виды и техника операций.
10	Торакоабдоминальная аневризма	Классификация. Диагностика. Современный подход к лечению.
11	Магниторезонансная томография с баллосным контрастированием	Роль в диагностике заболеваний и повреждений сосудов. Показания и противопоказания к приме-нению. Техника выполнения.
12	Инновационные методы оперативного лечения	Малоинвазивная ангиохирургия. Эндовидеохи-рургия.
Всего: 384 часа		

3.3 Примерный план самостоятельной работы резидента (СРР)

№	Содержание СРС
1	Ведение больных хирургического и травматологического профиля.
2	Изучение и ведение медицинской документации.
3	Работа в приемном отделении, приём экстренных больных.
4	Работа в диагностических кабинетах.
5	Работа в отделении реанимации и интенсивной терапии.
6	Работа в поликлинике, СВА (кабинет хирурга).
7	Работа в операционных (ассистенции на операциях, самостоятельные операции).
8	Работа в перевязочных, манипуляционных, гипсовочных кабинетах.

	заболевания костей и суставов	условия для проведения операций.
8	Врожденная патология опорно-двигательного аппарата	Диагностика, клиника, тактика, показания и противопоказания к хирургическому лечению, условия для проведения операций.
9	Спаستические и паралитические деформации скелета	Диагностика, клиника, тактика, показания и противопоказания к хирургическому лечению, условия для проведения операций.
10	Доброкачественные и злокачественные опухоли костей и суставов	Диагностика, клиника, тактика, показания и противопоказания к хирургическому лечению, условия для проведения операций.
11	Методы профилактики и реабилитации больных	Методы профилактики и реабилитации больных с наиболее часто встречающимися ортопедическими заболеваниями и травмами, включая детей и лиц пожилого возраста.
12	Доказательная медицина в травматологии и ортопедии	Протоколы диагностики и лечения травматологических больных. Использование современных информационных ресурсов, баз данных по доказательной медицине.
Всего: 384 часа		
Ангиохирургия		
1	Современное состояние сосудистой хирургии в мире и в РК	Организация ангиохирургической помощи.
2	Принципы диагностики поражений магистральных сосудов	Особенности обследования больных с заболеваниями сосудов. Современные методы инструментальной диагностики.
3	Заболевания вен нижних конечностей	Диагностика, клиника, тактика, показания и противопоказания к хирургическому лечению, условия для проведения операций. Методы хирургического лечения хронических заболеваний вен. Эндоскопическая диссекция перфорантных вен голени. Флебосклерооблитерация.
4	Тромбозы и тромбофлебиты	Диагностика, клиника, тактика, показания и противопоказания к хирургическому лечению, условия для проведения операций. Тромболитическая терапия.
5	Венозная трофическая язва	Этиология и патогенез. Клиническая и инструментальная диагностика. Лечение.

2	ЛОП-ағзаларының эндоскопиялық зерттеу әдістеріндегі есту және вестибулалық анализаторлар.
Барлығы: 2 сағат	
Маммологиямен бірге онкология	
1	ҚР онкологиялық қызмет көрсету. Онкологиядағы есеп беру құжаттамалары. Онкологиялық науқастардың клиникалық топтары. Онкологиядағы диспансерлеу принциптері. Обыралды аурулары (облигатты және факультативті обыралды). Сатылары (I-IV сатылары) мен TNM жүйелері бойынша қатерлі ісіктердің клиникалық жіктемесі. Аурушандық, факультативті және облигатты обыралды.
Барлығы: 1 сағат	
Сәулелік диагностика	
1	Хирургиядағы диагностиканың сәулелік әдістері (рентгенографиясы, –скопиясы, УДЗ, МРТ, ядролық медицинасы).
Барлығы: 1 сағат	

3.1.2 Оқудың «алғашқы жылындағы» практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Хирургиялық аурулар - 1		
1	Жіті аппендицит	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі. Жасөспірімдердегі, жүкті әйелдердегі және егде жастағы адамдардағы ерекшеліктері.
2	Жіті панкреатит	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
3	Жіті холецистит	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
4	Жіті іштүйнек	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
5	Перитонит	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
6	Асқазан мен ұлтабардың ойықжара ауруларының хирургиялық асқынулары	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
Барлығы: 384 сағат		

Хирургиялық аурулар - 2		
1	ЖДА жағдайындағы хирургтың жұмысы. Амбулаториялық практикада жиі кездесетін аурулар	Жұмсақ тіндер абсцесі, фурункул, карбункул, күбірткелер, кіріп кеткен тырнақ. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
2	Жіті флеботромбоз, тромбофлебит	Этиологиясы, жіктемесі, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
3	Жұмсақ тіндердің ірінді-қабынулық аурулары	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
4	Несептас аурулары	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
5	Қуықастыбез аурулары	Этиологиясы, жіктемесі, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
6	Тікішек аурулары	Геморрой. Созылмалы парапроктит (тікішек жыланкөзі). Анус сызаты. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
7	Халыққа хирургиялық жәрдем ұйымдастырудың жалпы принциптері	Хирургиялық стационарды, хирургиялық бөлімшелерді, тану бөлмесін, операциялық блоқты ұйымдастыру. ҚР хирургиялық аурулар диагностикасының және емінің хаттамалары.
Барлығы: 384 сағат		
Анестезиология және реанимация		
1	Халыққа анестезиологиялық және реанимациялық жәрдемдерді ұйымдастыру	Анестезиология, реанимация және интенсивті терапия бөлімшелерін ұйымдастыру және олардың жұмысы. Анестезиология мен реанимациядағы дәлелді медицина. Анестезиология, реанимация және интенсивті терапия бөлімшелерінің дәрі-дәрмектері.
2	Наркоз	Наркоздардың және наркологиялық дәрілік заттардың жіктелуі. Наркозға дайындық. Премедикация, оның мақсаты мен дәрілік заттары. Наркозды жүргізуге арналған аппаратуралар. Анестетиктердің түрлері. Өткізгіштік анестезия.
3	Кеңірдек интубациясы	Интубацияның түрлері. Ларингоскопия. Интубациялық түтіктер. Кеңірдек интубациясын жүргізу техникасы.

8	Расстройства кровообращения	Острые и хронические расстройства кровообращения. Тактика введения больного при острых тромбозах и эмболиях.
9	Предоперационный и послеоперационный период	Предоперационный период, тактика врача при госпитализации больного с экстренной хирургической патологии. Мониторинг за состоянием больных в послеоперационном периоде.
10	Общая онкология	Злокачественные и доброкачественные новообразования. Современная классификация Принципы диагностики и лечения.
Всего: 384 часа		
Травматология и ортопедия		
1	Травматологическая помощь РК	Организация травматологической помощи населению. Виды травматологической службы. Амбулаторная травматологическая служба. Стационарная травматологическая служба. Современное состояние травматологической службы. Травматизм в быту и на производстве.
2	Диагностика повреждений	Особенности обследования больных с травмой. Семиотика травм в зависимости от характера и локализации. Современные методы инструментальной диагностики.
3	Комбинированные и сочетанные травмы, политравмы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Классификация повреждающих факторов. Особенности течения сочетанных и комбинированных поражений.
4	Повреждения магистральных сосудов и нервов	Диагностика, клиника, тактика, неотложная помощь, показания и противопоказания к хирургическому лечению, условия для проведения операций.
5	Транспортная иммобилизация	Виды, техника иммобилизации, критерии правильности наложения шины.
6	Повреждения плечевого пояса, нижних конечностей, грудной клетки, позвоночника, таза	Диагностика, клиника, тактика, неотложная помощь, показания и противопоказания к хирургическому лечению, условия для проведения операций. Скелетное вытяжение. Методы остеосинтеза. Хирургическое лечение переломов. Микрохирургический метод в лечении травм.
7	Дегенеративно-дистрофические, воспалительные	Диагностика, клиника, тактика, показания и противопоказания к хирургическому лечению,

4	Пластическая хирургия урогенитальной области.	Неофаллопластика, неовагинопластика, показания, способы, техника выполнения.
5	Транссексуализм	Социальная, морально-психологическая и медицинская реабилитация.
6	Медицинская дерматокосметология	Старение кожи, способы борьбы. Старение лица, роль платизмы и SMAS-а. Мезотерапия. Пилинги. Дермабразия. Способы сглаживания морщин. Ботулинтотоксин А, филлеры. Ботулинтотоксин А, механизм воздействия, сферы применения. Филлеры, виды, показания и области применения, техника введения, осложнения.
7	Медицинские лазеры	Виды медицинских лазеров, сферы применения. Механизм воздействия лазерных лучей, абляция, коагуляция, осложнения. Лазерное омолаживание кожи.
Всего: 384 часа		
Общая хирургия		
1	Хирургическая служба в РК	Организация хирургической службы в РК. Виды хирургической службы. Амбулаторная хирургическая служба. Эндовидеохирургия, телемедицина.
2	Асептика и антисептика	Современные принципы асептики и антисептики. Виды асептики. Виды антисептики.
3	Хирургическая операция, виды	Хирургическая операция, виды. Инновационные методы оперативного лечения. Десмургия. Современные принципы лечения ран.
4	Общее действия травмы на организм	Шок, коллапс, обморок, терминальное состояние. Травматический токсикоз. Лечение ожогов и отморожений. Электротравма.
5	Виды обезболивания	Общее и местное обезболивание.
6	Виды кровотечения	Этиология. Современные принципы борьбы с кровотечением и его последствиями. Переливание крови, компонентов и препаратов крови.
7	Хирургическая инфекция	Хирургическая инфекция профилактика и лечения. Синдром системного воспалительного ответа на инфекцию (SIRS). Лечебная тактика при нозокомиальной, анаэробной инфекции.

4	Инфузиялық терапия, парентералдық тамақтандыру	Инфузиялық ерітінділердің жіктелуі. Жүргізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Әртүрлі патологиялық жағдайлар кезінде әртүрлі топтағы науқастардағы жүргізу ерекшеліктері.
5	Кейбір шұғыл синдромдарда қолданылатын интенсивті терапия	Шок. Қан кету. Жіті тыныс алу жеткіліксіздігі. Жіті жүрек-тамыр жеткіліксіздігі.
Барлығы: 280 сағат		
Балалар хирургиясы		
1	Балаларға көрсетілетін хирургиялық жәрдемді ұйымдастырудың жалпы принциптері	Балалар хирургиялық стационарын, хирургиялық бөлімшелерін, таңу бөлмесін, операциялық блогын ұйымдастыру. ҚР балалар хирургиялық аурулары диагностикасының және емінің хаттамалары. Балалар хирургиясындағы дәлелді медицина.
2	Балалар шұғыл хирургиясы	Жіті аппендицит. Гиршпрунг ауруы. Ішектің жіті түйнелуі. Балалардағы құрсақ қуысы ағзалары жіті хирургиялық ауруларының клиникалық және диагностикалық ерекшеліктері.
3	Жұмсақ тіндердің ірінді-қабынулық аурулары	Фурункул, карбункул, абсцесс, флегмона, күбіртке. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
4	Балалардағы остеомиелит	Этиологиясы, жіктемесі, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
5	Туа біткен санбуынының шығуы	Ерте диагностикасы және емдеудің функциялық әдістері. Алдын-алу. Диспансерлеу.
Барлығы: 70 сағат		
Клиникалық анатомия, операциялық хирургия		
1	Дененің жеке бөліктерінің клиникалық анатомиясы	Қол, аяқ, бас, мойын, кеуде қабырғасы, плевра, өкпе, жүрек, өңеш, құрсақ қуысы.
2	Операциялық әрекеттердің негізгі принциптері	Хирургиялық операциялар, түрлері (радикалдық, паллиативтік, диагностикалық). Хирургиялық құрал-жабдықтар, балалар хирургиясындағы ерекшеліктері. Тіндерді ажырату және қосудың ережелері мен тәсілдері. Ультрадыбысты, лазерді және желім заттарды қолдану. Микрохирургия. Тігіс материалдары. Механикалық тігіс. Тігістердің түрлері. Жергілікті ауырсындырмау

		әдістері. Қан тоқтату әдістері. Жарақатты алғаш өңдеу принциптері.
Барлығы: 70 сағат		
Травматология		
1	Аяқ пен қол сынықтары	Иық, білек, бұғана, жамбас, сан, сирақ сүйектерінің сынықтары. Сынықтардың анықталған және мүмкін болатын белгілері. Ірі тамырлар мен нервтердің зақымдану белгілері. Тасымалдау иммобилизациясы. Сынықтардың рентгенодиагностикасы және сынықтар бітісуінің клиникалық-рентгенологиялық белгілері. Скелетті тартып созу. Остеосинтез әдістері. Иық белдеуінің, аяқтың, кеуденің, омыртқаның және жамбастың зақымдануы. Сынықтардың хирургиялық емі.
2	Ашық және жабық бассүйек-ми жарақаттары	Жабық ми жарақатының (мидың шайқалуы, мидың қысылуы, мидың соғылуы) саралау диагностикасы. Консервативтік терапия әдістері, хирургиялық тактикасы. Хирургиялық ем көрсетімдері, тактикасы, бассүйек трепанациясын жасау техникасы. Бассүйек күмбезі мен негізі сынықтарының диагностикасы және алғашқы жәрдем көрсету шаралары. Консервативтік ем әдістері. Бассүйек тесіп өткен жарақатының диагностикасы. Бассүйектің тесіп өткен жарақатын алғашқы хирургиялық өңдеу техникасы. Операцияға дейін және одан кейін бассүйек жарақатымен сырқаттанған науқастарды жүргізу тактикасы.
3	Жоспарлы травматология	Туа және жүре пайда болған аурулар. Қаңқаның спазмдық және салдану деформациясы. Буындар мен сүйектердің қатерлі және қатерсіз ісіктері. Балалар мен егде жастағы адамдарды ескере отырып ортопедиялық жиі кездесетін аурулармен сыртқаттанған науқастарды алдын-алу және оңалту әдістері.
Барлығы: 70 сағат		
Офтальмология және оториноларингология		
1	Есту және вестибулалық анализаторлар	ЛОР-ағзаларының стандарттық және эндоскопиялық зерттеу әдістері. Сыртқы және ішкі құлақ аурулары. Ортаңғы құлақтың созылмалы ірінді аурулары. Этиологиясы. Клиникалық көріністері. Емдеу әдістері.
2	ЛОР-ағзаларындағы жарақаттар мен бөгде денелер	Диагностикасы. Шұғыл жәрдем көрсету әдістері.

4	Эстетическая хирургия носа	Анатомия и физиология носа. Септопластика, подслизистая резекция, внутренний клапан носа. Функциональные и эстетические аспекты ринопластики. Открытая и закрытая ринопластика, техника выполнения. Первичная и вторичная ринопластика. Применение хрящевых аутогтрансплантатов в ринопластике.
5	Птоз век	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Техника верхней и нижней блефаропластики.
6	Дефекты наружного уха	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Пластика наружного уха.
7	Верхний, средний и нижний лифтинг лица	Показания, техника выполнения, осложнения и пути профилактики.
8	Тотальный лифтинг лица	Показания, техника выполнения, осложнения и их профилактика.
9	Причины выпадения волос	Лечение, техника фолликулярной трансплантации.
10	Эстетическая хирургия грудных желез	Редукционная маммопластика, показания, техника выполнения. Мастоптоз, виды, способы коррекции. Мастопексия, способы, техника выполнения. Способы увеличения объема грудных желез, противопоказания, техника выполнения. Импланты грудной железы, виды, ближайшие и отдаленные осложнения имплантации и пути их профилактики. Критерии выбора грудных имплантов, доступы и техника установки.
11	Липэктомия, дермолипэктомия	Показания, техника выполнения, осложнения и пути их профилактики.
12	Абдоминопластика	Показания, техника выполнения, осложнения и пути их профилактики.
Всего: 384 часов		
Пластическая хирургия - 10		
1	Липосакция	Виды, выбор метода анестезии. Показания к липосакции, способы, техника выполнения, осложнения и пути их профилактики.
2	Дермолипэктомия плеч и бедер	Показания, техника выполнения, осложнения и пути их профилактики.
3	Постбариатрическая хирургия	Показания, техника выполнения, осложнения и пути их профилактики.

	нижней конечности	нию, техника проведения.
2	Малоберцовая кость как васкуляризованный аутотрансплантат	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
3	Особенности пластической хирургии грудной клетки	Анатомия стенок грудной клетки. Анатомия грудной железы, предраковые заболевания.
4	Доброкачественные и злокачественные опухоли грудной железы	Этиопатогенез, диагностика, клиника, лечение.
5	Врожденные и приобретенные заболевания грудной железы	Этиопатогенез, диагностика, клиника, лечение.
6	Восстановительные операции на грудной железе	Техника и способы восстановления грудной железы, соска и ареолы.
7	Пролежни	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Консервативное и хирургическое лечение.
8	Кожно-фасциальные лоскуты грудной клетки туловища	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Консервативное и хирургическое лечение.
9	Мышечные и кожно-мышечные лоскуты грудной клетки туловища	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Консервативное и хирургическое лечение.
10	TRAM и VRAM лоскуты	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Консервативное и хирургическое лечение.
11	Восстановительная хирургия лица	Особенности проведения, требования к оснащению, показания и противопоказания, условия проведения. Хирургическая анатомия лица.
12	Повреждение лицевого нерва	Этиопатогенез, клиника, диагностика, лечение. Техника операций.
13	Поражение мимической мускулатуры лица	Этиопатогенез, клиника, диагностика, лечение. Техника операций.
	Всего: 384 часа	
	Пластическая хирургия - 9	
1	Пороки развития лица	Этиопатогенез, клиника, диагностика, лечение. Техника операций.
2	Дефекты тканей лица	Техника замещения местными, островковыми и свободными лоскутами.
3	Эстетическая хирургия лица	Особенности проведения, показания и противопоказания, возможные осложнения, профилактика.

3	Мұрын және оның қосалқы койнауларының, жұтқыншақ пен көмейдің аурулары	Этиологиясы. Клиникалық көрінісі. Емдеу әдістері.
4	Көру функциясы және жасқа байланысты динамикасы	Физиологиялық оптика, рефракция, аккомодация, және олардың жасқа байланысты ерекшеліктері. Көру ағзаларын зерттеу әдістері. Жиі таралған көз ауруларының (көз қабағының, жас шығарушы ағзаның, конъюнктиваның, көздің мөлдір қабығының, тамырлық қабықшасының, көздің торқабығының, көру нервінің, көзді қозғалтатын аппараттың, көзбұршақтың, глаукоманың патологиялары) ерте диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық терапиялар әдістері.
5	Көздің және оның қосалқы аппараттарының зақымдануы	Көз жарақатының диагностикасы және жарақат кезінде дәрігерлік жәрдем көрсету түрлері. Нәтижелері. Асқынуларын емдеу.
	Барлығы: 70 сағат	
	Маммалогиямен бірге онкология	
1	ҚР онкологиялық қызмет көрсету	Онкологиядағы есеп беру құжаттамалары. Онкологиялық науқастардың клиникалық топтары. Онкологиядағы диспансерлеу принциптері. Обыралды аурулары (облигатты және факультативті обыралды). Сатылары (I-IV сатылары) мен TNM жүйелері бойынша қатерлі ісіктердің клиникалық жіктемесі. Аурушандық, факультативті және облигатты обыралдылар. Сатылары (I-IV сатылары) мен TNM жүйелері бойынша гистологиялық және патоморфологиялық жіктемесі. Қатерлі ісікті асқындырып алған науқасқа паллиативтік және симптоматикалық жәрдем көрсету.
2	Қатерлі ісіктердің негізгі орналасуы бойынша клиникасы, диагностикасы және емі	Өкпе, көкірекорта, қалқаншабез, өңеш, тоқішек, тікішек, бауыр, ұйқыбез, сүйек, жұмсақ тіндер, тері обырлары (рактары) және меланома, лимфогранулематоз.
3	Сүтбездің обыралды аурулары және обыры	Ауырушандық, қауіпті факторлары. Жіктемесі. Клиникасы. Диагностикасы және емдеу әдістері.
	Барлығы: 35 сағат	

9	Воспалительные заболевания кисти	Специфические и неспецифические воспалительные заболевания кисти, диагностика, лечение.
Всего: 384 часа		
Пластическая хирургия - 6		
1	Денервационные синдромы, нейрогенные деформации, ишемические контрактуры	Причины возникновения, клиника, диагностика, лечение.
2	Замещение дефектов кожи кисти местными тканями	Анатомо-физиологические особенности, условия проведения, техника.
3	Замещение дефектов кожи кисти островковыми лоскутами	Анатомо-физиологические особенности, условия проведения, техника.
4	Способы восстановления первого пальца	Анатомо-физиологические особенности, условия проведения, техника.
5	Синдром карпального канала	Врожденные аномалии верхней конечности и их лечение. Синдактилия, полидактилия. Брахиодактилия, трифалангия первого пальца.
6	Стенозирующие лигаментиты	Клиника, диагностика, лечение. Виды и техника оперативных вмешательств.
7	Ревматоидная кисть	Клиника, диагностика, лечение.
8	Ишемическая контрактура Фолькмана	Клиника, диагностика, лечение. Виды и техника оперативных вмешательств.
9	Опухоли кисти	Клиника, диагностика, лечение. Виды и техника оперативных вмешательств.
10	Врожденные аномалии верхней конечности и их лечение	Синдактилия, полидактилия. Брахиодактилия, трифалангия первого пальца. Центральное недоразвитие кисти: расщепление кисти. Гипопластическая кисть и пальцы. Лучевое и локтевое недоразвитие кисти. Синдром Полланда.
11	Болезнь Дюпюитрена	Этиопатогенез, клиника, диагностика, лечение, реабилитация.
12	Хирургия плечевого сплетения	Хирургическая анатомия плечевого сплетения. Открытые и закрытые повреждения плечевого сплетения. Акушерский паралич, хирургическое лечение, реабилитация.
Всего: 384 часов		

3	Тамыр тармағындағы аутоотрансплантациялардың асқынулары.
4	Аутоотрансплантациялардың жолдамалық дәрі-дәрмектік терапиясы.
5	Тері-шандыр қиындылары.
6	Бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары, қанмен қамтамасыз етілу түрлері.
7	Сүйектік аутоотрансплантаттар.
8	Саусақтар мен буындарды алмастыру.
9	Үлкен шарбыны алмастыру.
Барлығы: 12 сағат	
Пластикалық хирургия - 4	
1	Қолдың ірі сегменттерінің жарақаттық ампутациялары кезіндегі реплантация ерекшеліктері.
2	Қолдың ұсақ сегменттерінің жарақаттық ампутациялары кезіндегі реплантация ерекшеліктері.
3	Аяқтың ірі сегменттерінің жарақаттық ампутациялары кезіндегі реплантация ерекшеліктері.
4	Аяқтың ұсақ сегменттерінің жарақаттық ампутациялары кезіндегі реплантация ерекшеліктері.
5	Қайта қондырылған аяқ-қолды оңалту.
6	Зақымданған нервтердің хирургиялық емі.
Барлығы: 12 сағат	
Пластикалық хирургия - 5	
1	Нервтің қысылу синдромдар.
2	Шеткі нервтердің ісіктік зақымдануы.
3	Қол-басының хирургиялық анатомиясы.
4	Қол-басының патологиясы бар науқастарды зерттеудің физикалық және аспаптық әдістері.
5	Қол-басына жасалынатын операциялар кезіндегі анестезия әдістері.
6	Қол-басына хирургиялық өңдеу жүргізу ерекшеліктері.
7	Қол-басының бүккіш сіңірлерінің зақымдануы.
8	Қол-басының жазғыш сіңірлерінің зақымдануы.
9	Қол-басы сүйектерінің сынуы.
10	Қол-басының қабыну аурулары.
Барлығы: 12 сағат	

Пластикалық хирургия - 6	
1	Денервациялық синдромдар, нейрогендік деформациялар, ишемиялық контрактуралар.
2	Қол-басы терісінің кемістіктерін алмастыру тәсілдері.
3	Бас бармақты қалпына келтіру әдістері.
4	Қолдың туа біткен аномалиялары.
5	Дюпюитрен ауруы.
6	Карпалдық канал синдромы.
7	Стеноздық лигаментиттер.
8	Ревматоидты қол-басы.
9	Фолькманнның ишемиялық контрактурасы.
10	Қол-басы ісіктері.
Барлығы: 12 сағат	
Пластикалық хирургия - 7	
1	Иық өрімінің ескірген зақымдарын емдеу.
2	Иықтың тері-шандыр қиындысы туралы түсінік.
3	Білектің тері-шандыр қиындысы туралы түсінік.
4	Жүріс биомеханикасы.
5	Аяқтың тіндік кемістіктерін алмастыру ерекшеліктері.
6	Санның тері-шандыр қиындысы туралы түсінік.
7	Сирақтың тері-шандыр қиындысы туралы түсінік.
8	Аяқ-басының тері-шандыр қиындысы туралы түсінік.
Барлығы: 12 сағат	
Пластикалық хирургия - 8	
1	Васкуляризацияланған сүйектік аутотрансплантаттар.
2	Кеуде қабырғасы мен емшектің хирургиялық анатомиясы.
3	Емшектің қатерлі және қатерсіз ісіктері.
4	Емшектің туа және жүре пайда болған аурулары.
5	Емшекті қалпына келтіру тәсілдері.
6	Жауыржараларды емдеудің қазіргі әдістері.
7	Кеуденің тері-шандыр қиындысы.
8	Дененің тері-шандыр қиындысы.
9	TRAM және VRAM қиындылары туралы түсінік.
10	Беттің хирургиялық анатомиясы.

Пластическая хирургия - 4		
1	Реконструктивная хирургия	Определение, область применения, требования к оснащению и подготовки специалистов.
2	Травматические ампутации	Классификация, первая помощь, консервация конечности, механизмы травмы.
3	Реплантации	Показания и противопоказания. Этапы реплантации, послеоперационное течение. Осложнения и их профилактика. Реабилитация реплантированной конечности.
4	Повреждения периферических нервов	Анатомия и физиология периферических нервов. Классификация повреждений периферических нервов. Способы физического и инструментального исследования повреждений нервов, интерпретация полученных данных.
5	Восстановительная хирургия периферических нервов	Первичный шов и пластика периферических нервов, невролиз; показания, техника выполнения.
Всего: 384 часа		
Пластическая хирургия - 5		
1	Синдромы сдавления нервов	Клиника, диагностика, лечение. регенерация периферических нервов.
2	Опухолевые поражения периферических нервов	Клиника, диагностика, лечение. Виды и техника оперативных вмешательств.
3	Хирургия кисти	Хирургическая анатомия кисти. Кровоснабжение и иннервация кисти. Физические и инструментальные методы исследования больных с патологией кисти.
4	Обезболивание при операциях на кисти	Возможные методы анестезии, техника проводниковой анестезии.
5	Требования к оперативным вмешательствам на кисти	Особенности ПХО ран кисти, правильные разрезы на кисти.
6	Повреждение сухожилий сгибателей кисти	Диагностика, восстановление, первичный шов, пластика, принципы иммобилизации кисти и пальцев.
7	Повреждение сухожилий разгибателей кисти	Диагностика, восстановление, первичный шов, пластика, принципы иммобилизации кисти и пальцев.
8	Переломы костей кисти	Открытые и закрытые переломы костей кисти, особенности остеосинтеза, принципы иммобилизации.

4	Микроциркуляторное русло	Строение, значение, физиологическая регуляция. Сосудистый тонус.
5	Особенности микроциркуляции в органах и тканях	Патофизиология. механизмы регуляции, физиология и патофизиология. Фильтрация, абсорбция, лимфоотток, лимфостаз. Интерстициальный отек, причины возникновения. Ишемия, реперфузия.
Всего: 384 часа		
Пластическая хирургия - 3		
1	Васкуляризированные аутооттрансплантаты	Классификация, особенности кровоснабжения васкуляризированных аутооттрансплантатов. Реваскуляризация и реиннервация васкуляризированных аутооттрансплантатов.
2	Донорская зона	Критерии выбора, анатомические и физиологические особенности.
3	Сосудистый тромбоз	Этиология, клиника, диагностика, профилактика.
4	Послеоперационное ведение васкуляризированных аутооттрансплантаций	Мониторинг физиологических показателей, кровоснабжения, иннервации. Сопроводительная терапия. Диагностика осложнений.
5	Полная или частичная потеря васкуляризированных аутооттрансплантатов	Клиника, диагностика, тактика, профилактика.
6	Кожно-фасциальные лоскуты	Топографо-анатомические взаимоотношения, физиология кровоснабжения и иннервации. Правила формирования.
7	Мышечные и кожно-мышечные лоскуты	Топографо-анатомические взаимоотношения, физиология кровоснабжения и иннервации. Правила формирования.
8	Костные аутооттрансплантаты	Топографо-анатомические взаимоотношения, физиология кровоснабжения и иннервации. Правила формирования.
9	Пересадка пальцев и суставов	Показания и противопоказания, условия проведения, необходимое оснащение, технические приемы.
10	Пересадка большого сальника	Показания и противопоказания, условия проведения, необходимое оснащение, технические приемы.
Всего: 384 часа		

11	Бет нервті зықымдануы диагностикасы мен емінің ерекшеліктері.
Барлығы: 12 сағат	
Пластикалық хирургия - 9	
1	Бет дамуының ақауларын және тіндер кемістігін түзету.
2	Мұрынның эстетикалық хирургиясы.
3	Сыртқы құлақтың эстетикалық хирургиясы.
4	Қабактың эстетикалық хирургиясы.
5	Бет лифтингі.
6	Фолликулярлық трансплантация.
7	Емшектің эстетикалық хирургиясы.
8	Липэктомия және дермолипэктомия.
9	Абдоминопластика.
Барлығы: 12 сағат	
Пластикалық хирургия - 10	
1	Липосакция әдістері.
2	Иық пен сан дермолипэктомиясының көсетімдері, орындалу техникасы, асқынулары және алдын алу жолдары.
3	Постбариатриялық хирургия.
4	Урогенитали аймағының пластикалық хирургиясы.
5	Транссексуализм - әлеуметтік, психологиялық және медициналық оңалту.
6	Медициналық дерматокосметология.
7	Терінің картаю көріністерін түзету әдістері.
8	Ботулотоксиндерді қолдану ерекшеліктері.
9	Лазерлік фототерапия.
Барлығы: 12 сағат	
Жалпы хирургия	
1	Хирургиялық стационар жұмысын ұйымдастыру, Дүние жүзінде және ҚР хирургияның қазіргі жағдайы.
2	Жедел және созылмалы хирургиялық науқастарды операция алдында дайындаудың қазіргі принциптері.
3	Әскери-далалық хирургияның мәселелері, әскери және төтенше жағдайлар кезінде науқастарды жүргізу ерекшеліктері.
4	Операциядан кейінгі іріңді-сепсистік асқынулар. Диагностикасы, емі, профилактикасы.
5	Инфекцияға қарсы жүйелік қабыну жауабы синдромы (SIRS).

Ангиохирургия	
1	Семиотика и диагностика сосудистых заболеваний и пороков развития сосудов.
2	Инновационные методы оперативного лечения заболеваний сосудов.
3	Основы доказательной медицины в ангиохирургии.
4	Современная антитромботическая и тромболитическая терапия.
5	Оказание экстренной помощи при повреждении сосудов конечностей.
6	Особенности течения сосудистых заболеваний у подростков, беременных и людей пожилого возраста.
7	Острая и хроническая артериальная недостаточность нижних конечностей.
8	Заболевания вен нижних конечностей.
9	Синдром «диабетической стопы».
10	Алгоритм диагностики и протоколы неотложной помощи взрослым и детей при заболевании сосудистой системы.
11	Диагностика и лечение эмболоопасного тромбоза.
Итого: 12 часов	
Травматология и ортопедия	
1	Особенности диагностики и тактики при черепно-мозговой травме.
2	Переломы костей лицевого скелета.
3	Особенности диагностики и тактики при переломах костей верхних конечностей.
4	Особенности диагностики и тактики при переломах костей нижних конечностей.
5	Полицатравма, СДР, синдром позиционного сдавления.
6	Неотложная помощь при травматическом шоке.
7	Неотложная помощь при геморрагическом шоке.
8	Диагностика и тактика при ДВС-синдроме.
9	Дегенеративно-дистрофические и воспалительные заболевания костей и суставов.
10	Инновационные методы диагностики и лечения в травматологии и ортопедии.
11	Доказательная медицина в травматологии и ортопедии.
Итого: 12 часов	

10	Травматология мен ортопедиядағы диагностика мен емнің инновациялық әдістері.
11	Травматология мен ортопедиядағы дәлелді медицина.
Барлығы: 12 сағат	

3.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Пластикалық хирургия – 1		
1	Пластикалық хирургиядағы операция алдындағы дайындық ерекшеліктері	Пластикалық хирургияның психологиялық аспектілері. Операцияға дайындық. Емдеу тәсілін таңдау, операцияны негіздеу, операцияға дейін және операциядан кейін суретке түсіру. Қалпына келтіру және эстетикалық операцияларға жүгінудің физикалық, әлеуметтік және моралдық-психологиялық себептері. Емделушінің операцияға қажеттілігін түсіндіру және оның келісімі, өмір сапасын бағалау.
2	Пластикалық хирургиядағы операциялық әрекеттердің ерекшеліктері	Пластикалық хирургияның техникалық тәсілдері. Асқынулар және қауіп-қатерлер. Эстетикалық асқынулар.
3	Тіндер ақауларының этиологиясы, алмастыру принциптері	Z-жамауларың принциптері, көптеген Z-жамау. Ажыраған және толық қабықты терілік трансплантаттар. Тіндік кеңейткіштер (экспандрлар), қолдану көрсетімдері.
4	Тіндер қиындыларын дайындау	Жамылғы тіндердің қанмен қамтамасыз етілу ерекшеліктері. Қиындылар жіктелімі. Қиындыларды бөліп алу принциптері.
5	Тыртықтанудың бұзылыстары	Этиологиясы, патогенезі, жіктелімі, диагностикасы.
6	Гипертрофиялық және келоидтық тыртықтар	Пластикалық манипуляция мен операцияның көмегімен емдеудің қазіргі тәсілдері.
7	Ағзалар мен тіндер трансплантациясы	Трансплантаттар жіктелімі. Аутотрансплантаттар жіктелімі.
Барлығы: 384 сағат		
Пластикалық хирургия - 2		
1	Ағзалар мен тіндер трансплантациясы	Аутотрансплантаттардың қанмен қамтамасыз етілу ерекшеліктері, аралшықты және бос микрохирургиялық аутотрансплантаттар.

2	Жасушалық трансплантация	Дiң жасушалар. Ағзалар мен тiндердi клондау.
3	Импланттар	Импланттар жiктемесi, оларға қойылатын биотехникалық талаптар, биологиялық үйлесiмдiлiгi, қолдану аймағы. Организмнiң бөгде денелерге жауап беру реакциялары.
4	Микроциркуляторлық арна	Құрылымы, маңызы, физиологиялық реттелуi. Тамырлар тонусы.
5	Ағзалар мен тiндер микроциркуляциясының ерекшелiктерi	Патофизиологиясы. Реттелу механизмі, физиологиясы және патофизиологиясы. Сүзiлу, сорылу, лимфаағым, лимфостаз. Интерстициялық iсiну, пайда болу себептерi. Ишемия, реперфузия.
Барлығы: 384 сағат		
Пластикалық хирургия - 3		
1	Васкуляризацияланған аутоотрансплантаттар	Жiктемесi, васкуляризацияланған аутоотрансплантаттардың қанмен қамтамасыз етiлу ерекшелiктерi. Васкуляризацияланған аутоотрансплантаттардың ревааскуляризациясы мен реиннервациясы.
2	Донорлық аймақ	Таңдау критерилерi, анатомиялық және физиологиялық ерекшелiктерi.
3	Тамыр тромбозы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, профилактикасы.
4	Васкуляризацияланған аутоотрансплантаттарды операциядан кейiн жүргiзу	Физиологиялық көрсеткiштер мониторингi, қанмен қамтамасыз етiлуi, нервтенуi. Жолдама терапия. Асқынулар диагностикасы.
5	Васкуляризацияланған аутоотрансплантаттардың толық немесе жартылай жоғалуы	Клиникасы, диагностикасы, тактикасы, профилактикасы.
6	Терi-шандыр қиындылары	Топографиялық-анатомиялық өзара қатынасы, қанмен қамтамасыз етiлу және нервтену физиологиясы. Қалыптасу ережелерi.
7	Бұлшықет және терi-бұлшықет қиындылары	Топографиялық-анатомиялық өзара қатынасы, қанмен қамтамасыз етiлу және нервтену физиологиясы. Қалыптасу ережелерi.
8	Сүйектiк аутоотрансплантаттар	Топографиялық-анатомиялық өзара қатынасы, қанмен қамтамасыз етiлу және нервтену физиологиясы. Қалыптасу ережелерi.

5	Лифтинг лица.
6	Фолликулярная трансплантация.
7	Эстетическая хирургия грудных желез.
8	Липэктомия и дермолипэктомия.
9	Абдоминопластика.
Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 10	
1	Методы липосакции.
2	Показания к дермолипэктомии плеч и бедер, техника выполнения, осложнения и пути их профилактики.
3	Постбариатрическая хирургия.
4	Пластическая хирургия урогенитальной области.
5	Транссексуализм - социальная, психологическая и медицинская реабилитация.
6	Медицинская дерматокосметология.
7	Методы коррекции проявлений старения кожи.
8	Особенности применения ботулотоксина.
9	Лазерная фототерапия.
Всего: 12 часов	
Общая хирургия	
1	Организация работы хирургического стационара. Современное состояние хирургии в мире и в РК.
2	Современные принципы предоперационной подготовки экстренных и хронических хирургических больных.
3	Вопросы военно-полевой хирургии, особенности введения больных в военных условиях и при других чрезвычайных ситуациях.
4	Послеоперационные гнойно-септические осложнения. Диагностика, лечение, профилактика.
5	Синдром системного воспалительного ответа на инфекцию (SIRS).
6	Протоколы диагностики и лечения хирургических заболеваний у взрослых.
7	Современные принципы асептики и антисептики.
8	Инновационные методы оперативного лечения.
9	Современные принципы лечения ран и раневой инфекции.
10	Диагностика и лечения пороков развития.
11	Ожоги, ожоговая болезнь, послеожоговые рубцы.
Итого: 12 часов	

6	Синдром карпального канала.
7	Стенозирующие лигаментиты.
8	Ревматоидная кисть.
9	Ишемическая контрактура Фолькмана.
10	Опухоли кисти.
Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 7	
1	Лечение застарелых повреждений плечевого сплетения.
2	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах плеча.
3	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах предплечья.
4	Биомеханика ходьбы.
5	Особенности замещения тканевых дефектов нижних конечностей.
6	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах бедра.
7	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах голени.
8	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах стопы.
Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 8	
1	Васкуляризированные костные аутотрансплантаты.
2	Хирургическая анатомия стенок грудной клетки и грудной железы.
3	Доброкачественные и злокачественные опухоли грудной железы.
4	Врожденные и приобретенные заболевания грудной железы.
5	Способы восстановления грудной железы.
6	Современные методы лечения пролежней.
7	Кожно-фасциальные лоскуты грудной клетки.
8	Кожно-фасциальные лоскуты туловища.
9	Понятие о TRAM и VRAM лоскутах.
10	Хирургическая анатомия лица.
11	Особенности диагностики и лечения повреждений лицевого нерва.
Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 9	
1	Коррекция пороков развития лица и дефектов тканей.
2	Эстетическая хирургия носа.
3	Эстетическая хирургия наружного уха.
4	Эстетическая хирургия век.

9	Саусақтар мен буындарды алмастыру	Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, жүргізу жағдайлары, керекті жабдықтар, техникалық тәсілдер.
10	Үлкен шарбыны алмастыру	Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, жүргізу жағдайлары, керекті жабдықтар, техникалық тәсілдер.
Барлығы: 384 сағат		
Пластикалық хирургия - 4		
1	Реконструкциялық хирургия	Анықтамасы, қолдану аймағы, жабдықтауға және мамандарды даярлауға қойылатын талаптар.
2	Жарақаттық ампутациялар	Жіктемесі, алғашқы жәрдем, аяқ-қол консервациясы, жарақат механизмі.
3	Реплантациялар	Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Реплантация кезеңдері, операциядан кейінгі ағымдар. Асқынулары және оларды алдын алу. Реплантациялық аяқ-қолды оңалту.
4	Шеткі нервтердің зақымдануы	Шеткі нервтердің анатомиясы мен физиологиясы. Шеткі нервтер зақымдануының жіктемесі. Невртер зақымдануын зерттеудің физикалық және аспаптық әдістері, алынған деректерін түсіндіру.
5	Шеткі нервтерді қалпына келтіру хирургиясы	Шеткі нервтердің алғашқы тігісі және оларды жалғау, невролиз; көрсетімі, орындалу техникасы.
Барлығы: 384 сағат		
Пластикалық хирургия - 5		
1	Нервтердің басылу синдромдары	Клиникасы, диагностикасы, емі. Шеткі нервтер регенерациясы.
2	Шеткі нервтердің ісіктік зақымдануы	Клиникасы, диагностикасы, емі. Операциялық әрекеттердің түрлері мен техникасы.
3	Қол-басы хирургиясы	Қол-басының хирургиялық анатомиясы. Қол-басының қанмен қамтамасыз етілуі және нервтенуі. Қол-басының патологиялары бар науқастарды зерттеудің физикалық және аспаптық әдістері.
4	Қол-басына жасалатын операциялар кезіндегі ауырсындырмау	Анестезияның мүмкіншілік әдістері, өткізгіштік анестезияның техникасы.

5	Қол-басына жасалынатын операциялық әрекеттерге қойылатын талаптар	Қол-басы жарақатын АХӨ ерекшеліктері, қол-басына жасалынатын дұрыс тіліктер.
6	Қол-басы бүккіш сіңірлерінің зақымдануы	Диагностикасы, қалпына келтіру, алғашқы тігіс, жалғау, қол-басы мен саусақтар иммобилизациясының принциптері.
7	Қол-басы жазғыш сіңірлерінің зақымдануы	Диагностикасы, қалпына келтіру, алғашқы тігіс, жалғау, қол-басы мен саусақтар иммобилизациясының принциптері.
8	Қол-басы сүйектерінің сынуы	Қол басы сүйектерінің ашық және жабық сынықтары, остеосинтез ерекшеліктері, иммобилизация принциптері.
9	Қол-басының қабыну аурулары	Қол-басының спецификалық және бейспецификалық қабыну аурулары, диагностикасы, емі.
Барлығы: 384 сағат		
Пластикалық хирургия - 6		
1	Денервациялық синдромдар, нейрогендік деформациялар, ишемиялық контрактулар	Пайда болу себептері, клиникасы, диагностикасы, емі.
2	Қол-басының терілік ақауларын жергілікті тіндермен алмастыру	Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, жүргізу жағдайлары, техникасы.
3	Қол-басының терілік ақауларын аралшық қиындылармен алмастыру	Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, жүргізу жағдайлары, техникасы.
4	Бас бармақты қалпына келтіру тәсілдері	Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, жүргізу жағдайлары, техникасы.
5	Карпалдық канал синдромы	Қолдың туа біткен аномалиялары және оларды емдеу. Синдактилия, полидактилия. Бас бармақтың брахиодактилиясы, трифалангиясы.
6	Стеноздық лигаментиттер	Клиникасы, диагностикасы, емі. Операциялық әрекеттердің түрлері мен техникасы.
7	Ревматоидтық қол-басы	Клиникасы, диагностикасы, емі.
8	Фолькманның ишемиялық контрактурасы	Клиникасы, диагностикасы, емі. Операциялық әрекеттердің түрлері мен техникасы.

8	Пересадка пальцев и суставов.
9	Пересадка большого пальца.
Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 4	
1	Особенности реплантации при травматической ампутации крупных сегментов верхней конечности.
2	Особенности реплантации при травматической ампутации мелких сегментов верхней конечности.
3	Особенности реплантации при травматической ампутации крупных сегментов нижней конечности.
4	Особенности реплантации при травматической ампутации мелких сегментов нижней конечности.
5	Реабилитация реплантированных конечностей.
6	Хирургическое лечение повреждений нервов.
Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 5	
1	Синдромы сдавления нервов.
2	Опухолевые поражения периферических нервов.
3	Хирургическая анатомия кисти.
4	Физические и инструментальные методы исследования больных с патологией кисти.
5	Методы анестезии при операциях на кисти.
6	Особенности проведения хирургической обработки на кисти.
7	Повреждения сухожилий сгибателей кисти.
8	Повреждения сухожилий разгибателей кисти.
9	Переломы костей кисти.
10	Воспалительные заболевания кисти.
Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 6	
1	Денервационные синдромы, нейрогенные деформации, ишемические контрактуры.
2	Способы замещения дефектов кожи кисти.
3	Способы восстановления первого пальца.
4	Врожденные аномалии верхней конечности.
5	Болезнь Дюпюитрена.

	ругических заболеваний внутренних органов	и мочевыделительные пути, щитовидная железа, надпочечники.
2	Визуальная диагностика хирургических заболеваний костей и суставов	Рентгенологические симптомы и синдромы.
	Всего: 35 часов	
	Итого: 1400 часов	

3.2 Для резидентов с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям хирургического профиля

3.2.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема	
Пластическая хирургия - 1		
1	Психологические аспекты пластической хирургии.	
2	Технические приемы пластической хирургии.	
3	Способы замещения дефектов местными тканями.	
4	Особенности кровоснабжения покровных тканей.	
5	Нарушения рубцеобразования.	
6	Эстетические осложнения.	
	Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 2		
1	Трансплантация органов и тканей.	
2	Стволовые клетки, клонирование органов и тканей.	
3	Имплантаты и их применение.	
4	Особенности микроциркуляции в органах и тканях.	
	Всего: 12 часов	
Пластическая хирургия - 3		
1	Ишемия и реперфузия тканей.	
2	Реваскуляризация и реиннервация васкуляризованных аутооттрансплантатов.	
3	Осложнения аутооттрансплантации на сосудистой ножке.	
4	Сопроводительная медикаментозная терапия аутооттрансплантации.	
5	Кожно-фасциальные лоскуты.	
6	Мышечные и кожно-мышечные лоскуты, виды кровоснабжения.	
7	Костные аутооттрансплантаты.	

9	Қол-басының ісіктері	Клиникасы, диагностикасы, емі. Операциялық әрекеттердің түрлері мен техникасы.
10	Қолдың туа біткен аномалиялары және оларды емдеу	Синдактилия, полидактилия. Бас бармақтың брахиодактилиясы, трифалангиясы. Қол-басының орталық жетілмеуі: қол-басының ажырауы. Гипопластиялық қол-басы және саусақтар. Қол-басының кәріжіліктің және шынтактық жетілмеуі. Полланд синдромы.
11	Дюпюитрен ауруы	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы, емі, оңалту.
12	Иық өрімінің хирургиясы	Иық өрімінің хирургиялық анатомиясы. Иық өрімінің ашық және жабық зақымдануы. Акушериялық салдану, хирургиялық емі, оңалту.
	Барлығы: 384 сағат	
Пластикалық хирургия - 7		
1	Иық өрімінің ескірген зақымдары	Клиникасы, диагностикасы, емі. Ортопедиялық операциялар.
2	Қолдағы донорлық аймақтар	Иықтың дельта тәрізді, ішкі және сыртқы терішандыр қиындылары.
3	Қолдағы донорлық аймақтар	Білектің кәріжіліктік, шынтактық және артқы сүйекаралық қиындылары. Білектің аралшықты қиындылары.
4	Аяқтың пластикалық хирургиясы	Анатомиясы, физиологиясы, эмбриологиясы. Жүрістің биомеханикасы, жеке бұлшықет топтарының рөлі. Аяқ хирургиясындағы ортопедияның рөлі. Бел және сегізкөз өрімдері.
5	Аяқтың тіндік кемістіктерін алмастыру	Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, жүргізу жағдайы, жабдықтауға қойылатын талаптар.
6	Мықынсүйекті айналып өтетін тамырларға құратын қиындылар	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
7	Санның терішандыр қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
8	Бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылар	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.

9	Санлық терең артериясы бассейнінің қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
10	Сирақтың тері-шандыр қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
11	Сирақтың бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
12	Аяқ-басының тері-шандыр, бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
Барлығы: 384 сағат		
Пластикалық хирургия - 8		
1	Аяқтың васкуляризацияланған сүйектік аутоотранспланттары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
2	Васкуляризацияланған аутоотрансплантат ретіндегі кіші жіліншілік сүйек	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
3	Кеуденің пластикалық хирургиясының ерекшеліктері	Кеуде қабырғасының анатомиясы. Емшектің анатомиясы, обьралды аурулар.
4	Емшектің қатерлі және қатерсіз ісіктері	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі.
5	Емшектің туа және жүре пайда болған аурулары	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі.
6	Емшекті қалпына келтіру тәсілдері	Емшекті, еміздікті және ареолды қалпына келтіру техникасы мен тәсілдері.
7	Жауыржаралар	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емі.
8	Дене кеудесінің тері-шандыр қиындылары	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емі.
9	Дене кеудесінің бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емі.
10	TRAM және VRAM қиындылар	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емі.

3	Заболевание носа и его придаточных пазух, глотки, гортани	Этиология. Клиническая картина. Методы лечения.
4	Зрительные функции, их возрастная динамика	Физиологическая оптика, рефракция, аккомодация, и их возрастные особенности. Методы обследования органа зрения. Ранняя диагностика наиболее распространенных глазных заболеваний: патология век, слезных органов, конъюнктивиты, роговицы, сосудистой оболочки, сетчатки, зрительного нерва, хрусталика, глазодвигательного аппарата, глаукомы. Методы консервативной и хирургической терапии.
5	Повреждения глаза и его придаточного аппарата	Методы диагностики, виды врачебной помощи при травмах глаза. Исходы. Лечение осложнений.
Всего: 70 часов		
Онкология с маммологией		
1	Оказание онкологической службы РК	Учетная документация в онкологии. Клинические группы онкологических больных. Принципы диспансеризации в онкологии. Предраковые заболевания (облигатный и факультативный предрак). Клиническая классификация злокачественных опухолей по стадиям (I-IVстадии) и по системе TNM. Заболеваемость, факультативные и облигатные предраки. Гистологическая и патоморфологическая классификация, по стадиям и системе TNM. Паллиативная и симптоматическая помощь больным с запущенными формами злокачественных опухолей.
2	Клиника, диагностика и лечение основных локализаций злокачественных опухолей	Рак легкого и опухоли средостения, рак щитовидной железы, рак пищевода, рак желудка, рак ободочной и прямой кишок, рак печени и поджелудочной железы, опухоли костей и мягких тканей, рак кожи и меланома, лимфогранулематоз.
3	Предраковые заболевания и рак молочной железы.	Заболеваемость, факторы риска. Классификация. Клиника. Методы диагностики, лечение.
Всего: 35 часов		
Лучевая диагностика		
1	Лучевая диагностика острых и хронических хи-	Сердце, легкие, желудок, кишечник, печень, билиарная система и поджелудочная железа, почки

Травматология		
1	Переломы конечностей	Переломы плеча, предплечья, ключицы, костей таза, бедра, костей голени. Достоверные и вероятные признаки переломов. Признаки повреждения магистральных сосудов и нервов. Транспортная иммобилизация. Рентгенодиагностика переломов и клинико–рентгенологические признаки сращения переломов. Скелетное вытяжение. Методы остеосинтеза. Повреждения плечевого пояса, нижних конечностей, грудной клетки, позвоночника, таза. Хирургическое лечение переломов.
2	Открытые и закрытые черепно-мозговые травмы	Дифференциальная диагностика закрытых повреждений головного мозга (сотрясение, ушиб, сдавление). Методы консервативной терапии, хирургическая тактика. Показание к хирургическому лечению, техника трепанации черепа. Ведение больных с черепно-мозговой травмой в до- и послеоперационном периоде. Диагностика и первая помощь при переломах свода и основания черепа. Методы консервативной терапии. Диагностика проникающих ранений черепа. Техника первичной хирургической обработки проникающих ран черепа. Ведение больных с проникающими ранами черепа в до- и послеоперационном периоде.
3	Плановая травматология	Врожденные, приобретенные заболевания. Спастические и паралитические деформации скелета. Доброкачественные и злокачественные опухоли костей и суставов. Методы профилактики и реабилитации больных с наиболее часто встречающимся ортопедическими заболеваниями и травмами, включая детей и лиц пожилого возраста.
Всего: 70 часов		
Офтальмология и оториноларингология		
1	Слуховой и вестибулярный анализаторы	Методика стандартного и эндоскопического исследования ЛОР-органов. Заболевания наружного и среднего уха. Хроническое воспаление среднего уха. Этиология. Клиническая картина. Методы лечения.
2	Травмы и инородные тела ЛОР-органов	Диагностика. Методы неотложной помощи.

11	Беттің қалпына келтіру хирургиясы	Жүргізу ерекшеліктері, жабдықтауға қойылатын талаптар, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, жүргізу жағдайлары. Беттің хирургиялық анатомиясы.
12	Бет нервінің зақымдануы	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі. Операция техникасы.
13	Беттің мимикалық бұлшықеттерінің зақымдануы	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі. Операция техникасы.
Барлығы: 384 сағат		
Пластикалық хирургия - 9		
1	Беттің даму ақаулары	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі. Операция техникасы.
2	Бет тіндерінің кемістіктері	Жергілікті, аралшықты және бос қиындылармен алмастыру техникасы.
3	Беттің эстетикалық хирургиясы	Жүргізу ерекшеліктері, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, мүмкін болатын асқынулары, алдын алу.
4	Мұрынның эстетикалық хирургиясы	Мұрынның анатомиясы мен физиологиясы. Септопластика, сілемейасты резекция, мұрынның ішкі қақпақшасы. Ринопластиканың функциялық және эстетикалық аспектілері. Ашық және жабық ринопластика, орындалу техникасы. Алғашқы және екінші реттегі ринопластика. Шеміршектік аутотрансплантаттарды ринопластикада қолдану.
5	Қабак птозы	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы. Жоғарғы және төменгі блефаропластика техникасы.
6	Сыртқы құлақ кемістіктері	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы Сыртқы құлақты жамау.
7	Беттің жоғарғы, ортаңғы және төменгі лифтингтері	Көрсетімдері, орындалу техникасы, асқынулары және алдын алу жолдары.
8	Беттің жаппай лифтингі	Көрсетімдері, орындалу техникасы, асқынулары және алдын алу жолдары.
9	Шаштың түсу себептері	Емі, фолликулалық трансплантация техникасы
10	Емшектің эстетикалық хирургиясы	Редукциялық маммопластика, көрсетімдері, орындалу техникасы. Мастоптоз, түрлері, түзету тәсілдері. Мастопексия, тәсілдері, орындалу

		техникасы. Емшектің көлемін үлкейту тәсілдері, қарсы көрсетімдері, орындалу техникасы. Емшек импланттары, түрлері, имплантацияның жақын арада және кейіннен болатын асқынулары және олардың алдын алу жолдары. Кеуде имплантаттарын таңдау критерилері, ену және құру техникасы.
11	Липэктомия, дермолипэктомия	Көрсетімдері, орындалу техникасы, асқынулары және алдын алу жолдары.
12	Абдоминопластика	Көрсетімдері, орындалу техникасы, асқынулары және алдын алу жолдары.
Барлығы: 384 сағат		
Пластикалық хирургия - 10		
1	Липосакция	Түрлері, анестезияның әдістерін таңдау. Липосакция көрсетімдері, тәсілдері, орындалу техникасы, асқынулары және алдын алу жолдары.
2	Иық пен сан дермолипэктомиясы	Көрсетімдері, орындалу техникасы, асқынулары және алдын алу жолдары.
3	Постбариатриялық хирургия	Көрсетімдері, орындалу техникасы, асқынулары және алдын алу жолдары.
4	Урогенитали аймағының пластикалық хирургиясы	Неофаллопластика, неовагинопластика, көрсетімдері, тәсілдері, орындалу техникасы.
5	Транссексуализм	Әлеуметтік, моралдық-психологиялық және медициналық оңалту.
6	Медициналық дерматокосметология	Терінің қарғаюы, күресу тәсілдері. Беттің қарғаюы, платизма мен SMAS рөлі. Мезотерапия. Пилингтер. Дермабразия. Әжімдерді тегістеу тәсілдері. Ботулинотоксин А, филлерлер. Ботулинотоксин А, әсер ету механизмі, қолдану аймағы. Филлерлер, түрлері, көрсетімдері және қолдану аймағы, орындалу техникасы, асқынулары.
7	Медициналық лазерлер	Медициналық лазердің түрлері, қолдану аймағы. Лазер сәулелерінің әсер ету механизмі, абляция, коагуляция, асқынулары. Теріні лазермен жасарту.
Барлығы: 384 сағат		

		ности применения у различных групп больных при различных патологических состояниях.
5	Интенсивная терапия некоторых неотложных синдромов	Шок. Кровотечение. Острая дыхательная недостаточность. Острая сердечно-сосудистая недостаточность.
Всего: 280 часов		
Детская хирургия		
1	Общие принципы организации хирургической помощи детям	Организация детского хирургического стационара, хирургического отделения, перевязочной, операционного блока. Протоколы диагностики и лечения детских хирургических заболеваний в РК. Доказательная медицина в детской хирургии.
2	Детская неотложная хирургия	Острый аппендицит. Болезнь Гиршпрунга. Кишечная непроходимость. Особенности клиники, диагностики острых хирургических заболеваний органов брюшной полости у детей.
3	Гнойно-воспалительные заболевания мягких тканей	Фурункул, карбункул, абсцесс, флегмона, панариций. Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
4	Остеомиелит у детей	Этиология, классификация, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
5	Врожденный вывих бедра	Ранняя диагностика и функциональные методы лечения. Профилактика. Диспансеризация.
Всего: 70 часов		
Клиническая анатомия, оперативная хирургия		
1	Клиническая анатомия отдельных частей тела	Верхняя и нижняя конечность, голова, шея, грудная стенка, плевра, легкие, сердце, пищевод, брюшная полость.
2	Основные принципы оперативного вмешательства.	Хирургическая операция, виды (радикальная, паллиативная, диагностическая). Хирургический инструментарий, особенности в детской хирургии. Правила и способы разъединения и соединения тканей. Применение ультразвука и лазера, склеивающих веществ. Микрохирургия. Шовный материал. Механический шов. Виды швов. Способы местного обезболивания. Методы остановки кровотечений. Принципы первичной обработки ран.
Всего: 70 часов		

	условиях СВА. Наиболее часто встречающиеся заболевания в амбулаторной практике	нариций, вросший ноготь. Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
2	Острые флеботромбоз, тромбоз флебит	Этиология, классификация, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
3	Гнойно-воспалительные заболевания мягких тканей	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
4	Мочекаменная болезнь	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
5	Заболевания предстательной железы	Этиология, классификация, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
6	Заболевания прямой кишки	Геморрой. Хронический парапроктит (свищи прямой кишки). Трещина анального прохода. Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
7	Общие принципы организации хирургической помощи населению	Организация хирургического стационара, хирургического отделения, перевязочной, операционного блока. Протоколы диагностики и лечения хирургических заболеваний в РК.
Всего: 384 часа		
Анестезиология и реанимация		
1	Организация анестезиологической и реанимационной помощи населению	Организация и работа отделения анестезиологии, реанимации и интенсивной терапии. Доказательная медицина в анестезиологии и реанимации. Медикаменты отделения анестезиологии, реанимации и интенсивной терапии.
2	Наркоз	Классификация наркозов, наркотических средств. Подготовка к наркозу. Премедикация, её цели и средства. Аппаратура для проведения наркоза. Виды анестетиков. Проводниковая анестезия.
3	Интубация трахеи	Виды интубации. Ларингоскопия. Интубационные трубки. Техника проведения интубации трахеи.
4	Инфузионная терапия, парентеральное питание	Классификация инфузионных растворов. Показания и противопоказания к применению. Особен-

Жалпы хирургия		
1	ҚР хирургиялық қызмет	ҚР хирургиялық қызметті ұйымдастыру. Хирургиялық қызметтің түрлері. Амбулаториялық хирургиялық қызмет. Эндовидеохирургия, телемедицина.
2	Асептика және антисептика	Асептика және антисептиканың қазіргі принциптері. Асептиканың түрлері. Антисептиканың түрлері.
3	Хирургиялық операциялар, түрлері	Хирургиялық операциялар, түрлері.. Операциялық емнің инновациялық әдістері. Десмургия. Жарақаттарды емдеудің қазіргі принциптері.
4	Жарақаттың организмге тигізетін жалпы әсері	Шок, коллапс, талып қалу, терминалды жағдай. Жарақаттық токсикоз. Күю мен үсуді емдеу. Электрлік жарақат.
5	Ауырсындырмау түрлері	Жалпы және жергілікті ауырсындырмау.
6	Қан кету түрлері	Этиологиясы. Қан кетумен және оның салдарымен күресудің қазіргі принциптері. Қан құю, қанның компоненттері мен препараттары.
7	Хирургиялық инфекция	Хирургиялық инфекция, алдын алу және емдеу. Инфекцияға қарсы жүйелік қабыну жауабы синдромы (SIRS). Нозокомиалды, анаэробты инфекциялар кезіндегі емдеу тактикасы.
8	Қанайналым бұзылыстары	Қанайналымның жіті және созылмалы бұзылыстары. Жіті тромбоздар мен эмболиялар кезінде науқасты жүргізу тактикасы.
9	Операция алдындағы және операциядан кейінгі кезеңдер	Операция алдындағы кезең, шұғыл хирургиялық патологиялары бар науқастарды емдеу кезіндегі дәрігер тактикасы. Операциядан кейінгі кезеңдегі науқастың жағдайының мониторингі.
10	Жалпы онкология	Қатерлі және қатерсіз ісіктер. Қазіргі жіктемесі. Диагностикалау және емдеу принциптері.
Барлығы: 384 сағат		
Травматология және ортопедия		
1	ҚР травматологиялық жәрдем	Халыққа травматологиялық жәрдем ұйымдастыру. Травматологиялық қызметтің түрлері. Амбулаториялық травматологиялық қызмет. Стационарлық травматологиялық қызмет.

		Травматологиялық қызметтің қазіргі жағдайы. Тұрмыстағы және өнеркәсіптегі жарақаттанушылық.
2	Зақымдану диагностикасы	Жарақаты бар науқастарды тексеру ерекшеліктері. Сипаты мен орналасуына байланысты жарақаттың семиотикасы. Аспаптық диагностиканың қазіргі әдістері.
3	Комбинацияланған, жанамаласқан жарақаттар, полижарақаттар	Диагностикасы, саралау диагностикасы. Зақымдайтын факторлардың жіктемесі. Комбинацияланған, жанамаласқан жарақаттар ағымының ерекшеліктері.
4	Ірі тамырлар мен нервтердің зақымдануы	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, шұғыл жәрдем, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар.
5	Тасымалдау иммобилизациясы	Иммобилизацияның түрлері, техникасы, жатауларды дұрыстап тану критерилері.
6	Иық белдеуінің, аяқтың, кеуденің, омыртқаның, жамбастың зақымдануы	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, шұғыл жәрдем, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар. Скелетті тартып созу. Остеосинтез әдістері. Сынықтардың хирургиялық емі. Жарақаттарды емдеудегі микрохирургиялық әдістер.
7	Сүйектер мен буындардың дегенерациялық-дистрофиялық және қабыну аурулары	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, шұғыл жәрдем, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар.
8	Тірек-қимыл аппаратының туа біткен патологиялары	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, шұғыл жәрдем, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар.
9	Қаңқаның спазмдық және салдану деформациялары	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, шұғыл жәрдем, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар.
10	Сүйектер мен буындардың қатерлі және қатерсіз ісіктері	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, шұғыл жәрдем, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар.

	стадии) и по системе TNM. Заболеваемость, факультативные и облигатные предраки.
	Итого: 1 час
Лучевая диагностика	
1	Лучевые методы диагностики (рентгенография – скопия, УЗИ, МРТ, ядерная медицина) в хирургии.
	Итого: 1 час

3.1.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий «нулевого года» обучения

№	Тема	Содержание
Хирургические болезни - 1		
1	Острый аппендицит	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение. Особенности у подростков, беременных и людей пожилого возраста.
2	Острый панкреатит	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
3	Острый холецистит	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
4	Острая кишечная непроходимость	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
5	Перитонит	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
6	Хирургические осложнения язвенной болезни желудка и ДПК	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
7	Острая кишечная непроходимость	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
Всего: 384 часа		
Хирургические болезни - 2		
1	Работа хирурга в	Абсцесс мягких тканей, фурункул, карбункул, па-

2	Подготовка больного к наркозу. Премедикация, цели и средства.
3	Виды анестетиков. Региональные методы анестезии.
4	Инфузионная терапия в предоперационном периоде, во время операции, послеоперационном периоде, парентеральное питание.
Итого: 8 часов	
Детская хирургия	
1	Пороки развития по органам и системам, хирургия новорожденных.
2	Синдромальный принцип дифференциального диагноза в детской хирургии.
Итого: 2 часа	
Клиническая анатомия и оперативная хирургия	
1	Основные принципы оперативного вмешательства. Хирургическая операция, виды (радикальная, паллиативная, диагностическая).
2	Хирургический инструментарий, классификация, назначение. Правила и способы разъединения и соединения тканей. Применение ультразвука и лазера, склеивающих веществ.
Итого: 2 часа	
Травматология и ортопедия	
1	Организация травматологической помощи населению. Особенности обследования больных с травмой. Достоверные и вероятные признаки переломов. Признаки повреждения магистральных сосудов и нервов.
2	Методы профилактики и реабилитации больных с наиболее часто встречающимся ортопедическими заболеваниями и травмами, включая детей и лиц пожилого возраста.
Итого: 2 часа	
Офтальмология, оториноларингология	
1	Методы обследования органа зрения. Ранняя диагностика наиболее распространенных глазных заболеваний: патология век, слезных органов, конъюнктивиты, роговицы, сосудистой оболочки, сетчатки, зрительного нерва, хрусталика, глазодвигательного аппарата, глаукомы.
2	Слуховой и вестибулярный анализаторы методика эндоскопического исследования ЛОР-органов.
Итого: 2 часа	
Онкология с маммологией	
1	Оказание онкологической службы РК. Учетная документация в онкологии. Клинические группы онкологических больных. Принципы диспансеризации в онкологии. Предраковые заболевания (облигатный и факультативный предрак). Клиническая классификация злокачественных опухолей по стадиям (I-IV

11	Науқастарды алдын алу және оңалту әдістері	Ең жиі кездесетін ортопедиялық аурулар мен жарақаттары бар науқастарды, соның ішінде балалар мен егде жастағы адамдарды алдын алу және оңалту әдістері.
12	Травматология мен ортопедиядағы дәлелді медицина	Травматологиялық науқастарды диагностикалау және емдеу хаттамалары. Дәлелді медицина бойынша қазіргі ақпараттық ресурстарды және деректер базасын қолдану.
Барлығы: 384 сағат		
Ангиохирургия		
1	Әлемде және ҚР тамырлар хирургиясының қазіргі жағдайы	Ангиохирургиялық жәрдемді ұйымдастыру.
2	Ірі тамырлардың зақымдану диагностикасының принциптері	Тамырлар аурулары бар науқастарды тексеру ерекшеліктері. Аспаптық диагностиканың қазіргі әдістері.
3	Аяқ веналарының аурулары	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар. Веналардың созылмалы ауруларын хирургиялық жолмен емдеу әдістері. Сирақтың перфорантты веналардың эндоскопиялық диссекциясы. Флебосклерооблитерация.
4	Тромбоздар мен тромбофлебиттер	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар. Тромболитикалық терапия.
5	Веналық трофикалық ойықжара	Этиологиясы мен патогенезі. Клиникалық және аспаптық диагностика. Емдеу.
6	ӨАТЭ	Веналық тромбоз бен өкпе эмболиясын алдын алу және емдеу. Эмболқауіпті тромбоз диагностикасы. Веналық жіті тромбозды емдеу. Өкпе эмболиясының диагностикасы. Өкпе эмболиясын емдеу. Хирургиялық тактика. Өкпе эмболиясының хиургиялық профилактикасы.
7	Аяқтың созылмалы артериялық жеткіліксіздігі	Аяқ артериясындағы облитерациялық атеросклероз дамуының қауіп-қатер факторлары. Диагностикасы. Жіктемесі. Консервативтік және хирургиялық ем принциптері.

8	Лериш синдромы	Диагностикасы және саралау диагностикасы. Аяқтың қауіпті ишемиясы. Клиникалық көріністері. Диагностикасы. Емі.
9	Құрсақтық қолқа бітелуі	Диагностикасы, клиникасы, тактикасы, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, операцияны жүргізу үшін жасалынатын жағдайлар. Операцияның түрлері мен техникасы.
10	Торакоабдоминалдық аневризмалар	Жіктемесі. Диагностикасы. Емнің қазіргі қадамдары.
11	Балюсті контрастпен бірге жасалынатын магнит-резонанстық томография	Тамырлар аурулары мен зақымдарының диагностикасындағы рөлі. Қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Қолдану техникасы.
12	Операциялық емнің инновациялық әдістері	Шағын инвазиялық ангиохирургия. Эндовидеохирургия.
Барлығы: 384 сағат		

3.3 Резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ) жоспарының үлгісі

№	РӨЖ мазмұны
1	Хирургиялық және травматологиялық бейін науқастарды жүргізу.
2	Медициналық құжаттамалармен танысу және оларды жүргізу.
3	Қабылдау бөлімшесінде жұмыс істеу, шұғыл науқастарды қабылдау.
4	Диагностикалық кабинеттерде жұмыс істеу.
5	Реанимация және интенсивті терапия бөлімшелерінде жұмыс істеу.
6	Емханаларда, ОДА (хирург кабинетінде) жұмыс істеу.
7	Операциялық блокта (операцияларда көмектесу, өз бетінше операция жасау). жұмыс істеу.
8	Таңу, манипуляциялық, ғаныштық кабинеттерде жұмыс істеу.
9	Клиникалық және патологиялық-анатомиялық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
10	Консилиумдер мен консультацияларға қатысу.
11	Хирургиялық стационар бойынша кезекшілік ету.
12	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
13	Оқу-клиникалық орталықтарда жұмыс істеу.
Барлығы: 2574 сағат	

3 Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин

3.1 Для резидентов с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям не хирургического профиля

3.1.1 Примерный тематический план лекций «нулевого года» обучения

№	Тема
Хирургические болезни - 1	
1	Доказательная медицина в хирургии и урологии. Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при хирургических заболеваниях.
2	Оказание неотложной помощи при острой хирургической патологии.
3	Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, выбор метода хирургического и консервативного лечения наиболее часто встречающихся урологических заболеваний.
4	Острое нарушение мезентериального кровообращения.
5	Послеоперационное ведение типичных, наиболее часто встречающихся и редких, трудных в диагностическом плане, хирургических заболеваний в условиях стационара.
Итого: 12 часов	
Хирургические болезни - 2	
1	Тактика хирурга при острой хирургической патологии (острый аппендицит, острый панкреатит, острый холецистит).
2	Тактика хирурга при острой хирургической патологии (острая кишечная непроходимость, кровотечение, осложнения язвенной болезни).
3	Общие принципы организации оказания хирургической помощи на догоспитальном этапе. Стационарзамещающие технологии в современных условиях. Организация работы центра амбулаторной хирургии. Работа хирурга в условиях СВА.
4	Тактика хирурга при острой проктологической патологии (ректальное кровотечение, трещины заднего прохода, острый парапроктит, тромбоз геморроидальных узлов).
5	Тактика хирурга при острой урологической патологии (почечная колика, острая задержка мочи, макрогематурия).
Итого: 12 часов	
Анестезиология и реанимация	
1	Организация и работа отделения анестезиологии, реанимации и интенсивной терапии.

Для резидентов с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям хирургического профиля.

Профилирующие дисциплины

Дисциплина	Аудиторные часы			СРР
	Всего	Лекции	Практические занятия	
Пластическая хирургия - 1	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 2	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 3	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 4	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 5	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 6	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 7	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 8	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 9	396	12	384	198
Пластическая хирургия - 10	396	12	384	198
Общая хирургия	396	12	384	198
Травматология и ортопедия	396	12	384	198
Ангиохирургия	396	12	384	198
Общее кол-во часов	5148	156	4992	2574

Профилирующие смежные дисциплины

Дисциплина	Аудиторные часы			СРР
	Всего	Лекции	Практические занятия	
Челюстно-лицевая хирургия	72	2	70	36
Нейрохирургия	72	2	70	36
Оториноларингология	36	1	35	18
Дерматовенерология	72	2	70	36
Комбустиология	36	1	35	38
Урология	36	1	35	18
Лучевая диагностика	36	2	34	18
Анестезиология и реанимация	36	1	35	18
Общее кол-во часов	396	12	384	198

4 Бейіндеуші шектес пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Жақ-бет хирургиясы	
1	Жоғарғы және төменгі жақсүйектердің жаракаттары.
2	Жақ-бет хирургиясындағы қазіргі имплантология.
Жиыны: 2 сағат	
Нейрохирургия	
1	Нейрохирургиядағы инновациялық әдістер.
2	Экстра- и интракраниалдық реконструкциялық операциялар.
Жиыны: 2 сағат	
Оториноларингология	
1	Оториноларингология диагностикасы мен еміндегі инновациялық әдістер.
Жиыны: 1 сағат	
Дерматовенерология	
1	Дерматовенерологиядағы дәлелді медицина.
2	Терінің сыртқы терапиясы мен емдік күтім принциптері.
Жиыны: 2 сағат	
Комбустиология	
1	Термиялық зақымдарды емдеудегі инновациялық әдістер.
Жиыны: 1 сағат	
Урология	
1	Урологиялық науқастар диагностикасы мен еміндегі инновациялық әдістер.
Жиыны: 1 сағат	
Сәулелік диагностика	
1	Сәулелік диагностиканың қазіргі әдістерін хирургияда қолдану.
Жиыны: 1 сағат	
Анестезиология және реанимация	
1	Анестезиология мен реанимациядағы дәлелді медицина.
Жиыны: 1 сағат	

4.2 Бейіндеуші шектес пәндер практикалық сабақтарының тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Жақ-бет хирургиясы		
1	Жақ-бет хирургиясы аймағындағы жарақаттар	Сүйектердің сынуы, буындардың шығуы, жұмсақ тіндер мен нервтердің жарақаттары.
2	Жақ-бет хирургиясы аймағындағы қабыну аурулары	Лимфангоиттер, лимфадениттер, аденофлегмоналар, сиалоадениттер және сиалодохиттер, паротит, сиалоздар, сілекейтас ауруы.
3	Жақ-бет хирургиясы аймағындағы жұмсақ тіндер мен сүйектердің қатерсіз ісіктері	Бет пен ауыз қуысы ағзаларының гемангиомасы, туа біткен кисталар мен жыланкөздер, атерома, фиброма, папиллома, лимфангиома, липома, нейрофиброма, бет терісінің тума дақтары (қалдары), жаксүйектердің остеогендік қатерсіз ісіктері.
4	Жақ-бет хирургиясындағы қазіргі имплантология	Жақ-бет хирургиясы аймағындағы кемістіктерді алмастыру үшін имплантаттарды қолдану.
Жиыны: 70 сағат		
Нейрохирургия		
1	Ми тамырларының хирургиялық анатомиясы	Ішкі күретамыр, омыртқа артериясы және виллизев шеңбері.
2	Нейрохирургиялық операциялардың ерекшеліктері	Трепанациялық тесіктерді салу әдістері. Артерия тамырларын микрохирургиялық препараттау. Ми тамырларына қысқыш салу. Артерия тамырларына тігіс салу. Каротидтік эндартерэктомия.
Жиыны: 70 сағат		
Оториноларингология		
1	Оториноларингологиядағы науқасты тексеру ерекшеліктері	Риноскопия, отоскопия, тура және жанама ларингоскопия, ЛОР-ағзаларын эндоскопиялық зерттеу әдістемесі.
2	ЛОР-ағзаларындағы жарақаттар мен бөгде денелер	Диагноз верификациясы, бөгде денелерді алып тастау техникасы, шұғыл операциялық әрекеттер және манипуляциялар.
3	Сыртқы және ортаңғы құлақ аурулары	Диагностикасы, клиникасы, жіктелуі, хирургиялық тактикасы, операция көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Консервативтік терапия.
4	Мұрын және оның қосалқыларының аурулары	Диагностикасы, клиникасы, жіктелуі, хирургиялық тактикасы, операция көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Консервативтік терапия.

- все варианты изменения объема и формы молочных желез (увеличение, уменьшение, подтяжка, комбинированные операции);
- все варианты восстановления молочной железы после мастэктомии одновременно и в отсроченном периоде;
- коррекция фигуры с помощью липосакции (липоскульптура тела);
- удаление избытков тканей живота (абдоминопластика);
- одномоментная комплексная подтяжка живота, бедер и ягодиц (боди-лифтинг);
- коррекция обширных рубцов после хирургических вмешательств;
- хирургическое устранение врожденных деформаций тела и конечностей у детей
- наложение косметических швов при травмах мягких тканей;
- устранение посттравматических дефектов в ближайшем или отдаленном периоде;
- восстановление молочной железы;
- одномоментное или отсроченное закрытие обширных дефектов любой части тела, возникших в результате удаления злокачественных новообразований.

2 Распределение часов дисциплины

«Нулевой год» обучения (для резидента с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям не хирургического профиля (не прошедшие интернатуру по хирургии, общей врачебной практике).

Профилирующие дисциплины

Дисциплина	Аудиторные часы			СРР
	Всего	Лекции	Практические занятия	
Хирургические болезни - 1	396	12	384	198
Хирургические болезни - 2	396	12	384	198
Анестезиология и реанимация	288	8	280	144
Детская хирургия	72	2	70	36
Клиническая анатомия и оперативная хирургия	72	2	70	36
Травматология и ортопедия	72	2	70	36
Офтальмология, оториноларингология	72	2	70	36
Онкология с маммологией	36	1	35	18
Лучевая диагностика	36	1	35	18
Общее кол-во часов	1440	42	1398	720

- удаление поверхностно расположенных инородных тел;
- проведение пикфлоуметрии и интерпретации результатов у взрослых и детей различного возраста;
- интерпретация результатов спирометрии у взрослых и детей различного возраста;
- определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента;
- проведение медицинских манипуляций (все виды инъекций, катетеризация мочевого пузыря, зондирование и промывание желудка, очистительные и сифонные клизмы и другие) у взрослых и детей различного возраста;
- диагностика и оказание неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях: кардиогенный шок, гипертонический криз, аритмии, судорожный синдром, гипертермический синдром, острый живот, ДВС-синдром, острая дыхательная недостаточность, острая сосудистая недостаточность, ангинозный статус, тромбоз легочной артерии, инфекционно-токсический шок;
- пункционная, инцизионная и эксцизионная биопсия;
- наложение шва на мышцы и сухожилия;
- шов нервов и сосудов в условиях оптического увеличения;
- остеосинтез костей кисти и стопы спицами и пластинами;
- пластика кожи полнослойным и расщепленным кожным трансплантатом;
- пластика покровных тканей местными лоскутами: v-у, z, ромбовидная пластика;
- фасциотомия отдельных мышечных групп;
- лифтинг лба;
- коррекция верхних и нижних век;
- изменение формы носа;
- изменение формы подбородка (уменьшение, увеличение);
- коррекция ушных раковин;
- коррекция рубцов;
- устранение мелких косметических дефектов инъекционными методами (липофилинг, рестилайн);
- введение ботулотоксина (устранение мелких морщин);
- хирургическое устранение врожденных деформаций лицевого скелета у детей
- наложение косметических швов при травмах мягких тканей лица;
- устранение посттравматических дефектов челюстно-лицевой области в ближайшем или отдаленном периоде;
- восстановление ушных раковин;
- восстановление наружного носа;
- восстановление верхней и нижней губы;
- восстановление нижней челюсти с последующим протезированием титановых корней и восстановлением зубного ряда;
- одномоментное или отсроченное закрытие обширных дефектов области головы и шеи, возникших в результате удаления злокачественных новообразований;
- восстановление голоса после удаления гортани (ларингэктомии);

5	ЛОП-ағзаларын консервативтік және хирургиялық жолдармен емдеу принциптері	ЛОП-ағзаларын диагностикалау және емдеу хаттамалары. Дәлелді медицина.
Жиыны: 35 сағат		
Дерматовенерология		
1	Тері және жыныс ауруларының қазіргі диагностикасы	Тері және жыныс аурулары бар науқастарды тексеру ерекшеліктері. Диагноз верификациясы үшін қазіргі аспаптық және зертханалық диагностикаларды қолдану.
2	Ауруларды емдеу принциптері	Тері пиодермиясы, микозы, вирустық аурулары, дерматиттер, дерматоздар, тері қосалқыларының аурулары, жыныс жолдары арқылы берілетін аурулар. Венерологиядағы дәлелді медицина.
Жиыны: 70 сағат		
Комбустиология		
1	Күйік жарақаттарының ерекшеліктері	Күйіктердің этиологиялық факторлары, патофизиологиясы, жіктемесі, асқынулары, дәрежесіне, таралауы мен орналасуына байланысты күйіктердің клиникалық көріністері. Диагностикасы, консервативтік терапия әдістері, операция көрсетімдері. Күйік кезінде теріні жамау.
2	Үсу	Үсудің этиологиялық факторлары, патофизиологиясы, жіктемесі, асқынулары, дәрежесіне, таралауы мен орналасуына байланысты үсудің клиникалық көріністері. Диагностикасы, консервативтік терапия әдістері. Үсік кезінде пластикалық операциялардың мүмкіншіліктері.
Жиыны: 35 сағат		
Урология		
1	Урологиялық аурулар диагностикасының қазіргі әдістері	Урологиялық аурулардың семиотикасы, аспаптық диагностикасы, зертханалық диагностиканың қазіргі әдістері. Зәр шығуының жіті тоқтап қалуы кезіндегі дәрігер тактикасы, бүйрек және зәр шығару жолдарының жарақаттары, бүйректің шаншуы, гематуриялар.
2	Зәр шығару жүйесі ауруларын емдеудің қазіргі әдістері	Урологиядағы емдеудің шағынинвазиялық (лапароскопиялық, трансуретралдық, транскутанды және т.б.) әдістері.
Жиыны: 35 сағат		

Сәулелік диагностика		
1	Хирургиядағы диагностиканың сәулелік әдістері (рентгенография – скопия, УДЗ, МРТ, ядролық медицина)	Ішкі ағзалардың, жүректің, өкпелердің, асқазанның, ішектің, бауырдың, билиарлық жүйенің және ұйқы-бездің, бүйректердің және зәр шығару жолдарының, қалқаншабездің, бүйрекүстібездердің жіті және созылмалы ауруларының сәулелік диагностикасы.
2	Сүйектер мен буындар ауруларының визуалдық диагностикасы	Рентгенологиялық симптомдар мен синдромдар.
3	Тамырлар ауруларының визуалдық диагностикасы	Рентгенологиялық симптомдар мен синдромдар.
Жиыны: 35 сағат		
Анестезиология және реанимация		
1	Наркоз	Наукасты наркозға даярлау. Премедикация, мақсаты мен дәрі-дәрмектері. Анестетиктер түрлері. Анестезияның регионалды әдістері. Анестезияның комбинацияланған және тіркескен түрлері. Операцияға дейін, операция уақытында және операциядан кейін жүргізілетін инфузиялық терапия және парентералды тамақтандыру. Гемотрансфузиясы. Операциядан кейінгі ерте кезеңдегі ерекшеліктері. Емдік наркоз.
2	Өміріне қауіп тудыратын синдромдар кезінде қолданылатын интенсивті терапия мен реанимация	Жіті тыныс алу жеткіліксіздігі, жіті жүреқтамыр жүйесінің жеткіліксіздігі, құрысқақ және гипертермиялық синдромдар, шок.
Жиыны: 35 сағат		

4.3 Бейіндеуші шектес пәндер бойынша резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ) жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
Жақ-бет хирургиясы		
1	Жақ-бет хирургиясы аймағында аурулары бар науқастарға жетекшілік ету	Науқастарға жетекшілік ету, науқастарды ресімдеу, диагностикалық және емдік іс-шараларға қатысу, операцияларға көмекшілік ету.
2	Жақ-бет хирургиясында имплантаттарды	Қазіргі әдебиеттерге, Ғаламтор деректеріне шолу жасау

- владение «законом 9-и», расчет площади и определение глубины ожога, адекватная оценка степени тяжести больного с ожоговой травмой, отягощающие обстоятельства;
- выполнение иммобилизации конечности при открытых и закрытых переломах с помощью гипсовых повязок и шин;
- распознавание повреждения магистральных сосудов конечностей, назначение необходимых исследований, организация лечения;
- распознавание воспалительных и гнойных заболеваний кисти, назначение необходимых исследований, осуществление лечения;
- обследование больных с врожденной патологией конечностей, назначение необходимых исследований, составление четкого плана лечения;
- обследование больных с врожденной и приобретенной патологией, а также инволюционными изменениями грудных желез, установление диагноза, составление плана исследований и определение тактики лечения;
- обследование пациентов с контурными деформациями различных частей тела, выбор способа коррекции, подробное информирование пациентов об особенностях послеоперационного периода, четкое представление показаний и противопоказаний к липэктомии и дермолипэктомии;
- обследование пациентов с инволюционными изменениями различных зон лица, выбор метода коррекции, подробное информирование пациентов об особенностях послеоперационного периода;
- осуществление послеоперационного ведения пациентов после эстетических операций лица.

владеть навыками:

- осмотр, пальпация, перкуссия и аускультация взрослых и детей различного возраста;
- измерение артериального пульса и давления;
- диагностика и оказание первой и неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях у взрослых и детей различного возраста;
- проведение реанимационных мероприятий (проведения искусственного дыхания «рот в рот» и «рот в нос», проведения закрытого массажа сердца) у взрослых и детей различного возраста;
- расшифровка ЭКГ при инфаркте миокарда;
- проведение трахеотомии у взрослых и детей различного возраста;
- остановка наружного кровотечения;
- первичная обработки раны и наложение повязки;
- определение группы крови;
- беззондовое промывание желудка у взрослых и детей различного возраста;
- купирование гипертонического криза, болевого синдрома, обструктивного синдрома у взрослых и детей различного возраста;
- оказание помощи при обмороке;
- иммобилизация конечностей;

- возможности реабилитационного лечения и физиотерапевтических средств, применение в восстановительной хирургии;
- эволюция возрастных изменений кожи, средства борьбы против них, возможности современной эстетической медицины;
- принципы, эффективность и области применения инновационных технологий (лазерные и радиочастотные);
- современные способы коррекции контурных деформаций различных участков тела показания к операциям и осложнения;
- малоинвазивные эстетические оперативные вмешательства, показания к ним;
- показания к эстетической и функциональной ринопластике, закрытый и открытый способы, техника, ведение послеоперационного периода, возможные осложнения;
- хирургическая анатомия лицевого нерва и мимической мускулатуры, операции, выполняемые с целью восстановления мимики;
- хирургические и нехирургические методы коррекции возрастных изменений лица, показания к их применению, виды операций, техника выполнения;
- способы хирургического лечения врожденных и приобретенных заболеваний век, показания, техника выполнения;
- методы замещения дефектов тканей лица, волосистой части головы и шеи, способы, параметры их выбора;
- показания, виды и техника выполнения эстетических и восстановительных операций на молочной железе;
- основные причины выпадения волос, виды, способы лечения.

уметь:

- проведение дифференциальной диагностики, обоснование клинического диагноза, назначение необходимых инструментальных и лабораторных методов обследования больным, в том числе детям, согласно протоколам, интерпретация результатов дополнительных методов обследований назначение адекватной терапии согласно протоколам лечения;
- проведение диспансеризацию здоровых и больных, в том числе детей;
- оформление медицинской документации, предусмотренной законодательством по здравоохранению;
- проведение необходимых противоэпидемических мероприятий при выявлении инфекционного заболевания;
- осуществление полноценного обследования донорских и реципиентных областей;
- выполнение пункционной, инцизионной и эксцизионной биопсии;
- организация и осуществление послеоперационного ведения больных с микрохирургической аутотрансплантацией тканей, выполнение мониторинга;
- организация и осуществление послеоперационного ведения больных после реплантации мелких и крупных сегментов конечностей, выполнение мониторинга;

	колдану	
Жиыны: 36 сағат		
Нейрохирургия		
1	Нейрохирургия бөлімшелеріндегі науқастарға жетекшілік ету	Науқастарға жетекшілік ету, науқастарды ресімдеу, диагностикалық және емдік іс-шараларға қатысу, нейрохирургиялық операцияларға көмекшілік ету.
2	Ми мен омыртқа тамырлары	Ішкі күретамыр, омыртқа артериясы мен виллизиев шеңберінің хирургиялық анатомиясы. Плакаттармен, анатомиялық атластармен жұмыс жасау.
Жиыны: 36 сағат		
Оториноларингология		
1	ЛОП-ағзаларының патологиялары бар науқастарға жетекшілік ету	Науқастарды қабылдау, жетекшілік ету, ресімдеу және диагностикалық және емдік іс-шараларға қатысу.
2	Оториноларингологиядағы дәлелді медицина	Диагностика және емдеу хаттамаларын оқу, қазіргі әдебиеттерге, Ғаламтор деректеріне шолу жасау.
Жиыны: 18 сағат		
Дерматовенерология		
1	Тері және жыныс аурулары бар науқастарды қабылдау	Науқастарды қабылдау, жетекшілік ету, ресімдеу және диагностикалық және емдік іс-шараларға қатысу.
2	Дерматовенерологиядағы дәлелді медицина	Диагностика және емдеу хаттамаларын оқу, қазіргі әдебиеттерге, Ғаламтор деректеріне шолу жасау.
Жиыны: 36 сағат		
Комбустиология		
1	Термиялық зақымдары бар науқастарды қабылдау және оларға жетекшілік ету	Науқастарды қабылдау, жетекшілік ету, ресімдеу және диагностикалық және емдік іс-шараларға қатысу.
2	Комбустиологиядағы пластикалық операциялар	Теріні жамаудың қазіргі әдістемелерін, диагностика мен емдеу хаттамаларын зерттеу, қазіргі әдебиеттерді, Ғаламтор деректерін шолу, теріні жамау операциясына қатысу.
Жиыны: 18 сағат		
Урология		
1	Урология бөлімшесінің науқастарына	Науқастарға жетекшілік ету, оларды ресімдеу және диагностикалық және емдік іс-шараларға қатысу,

	жетекшілік ету	урологиялық операцияларға көмекшілік ету.
2	Урологиядағы жаңа технологиялар	Эндоскопиялық технологиялар және олардың ҚР урологиялық қызметтегі дамуы. Литотрипсия.
Жиыны: 18 сағат		
Сәулелік диагностика		
1	Тамырлар аурулары кезіндегі рентгенография	Ренгенологиялық кабинетте және УДЗ кабинетінде жұмыс істеу. Флебография. Ангиография. Ультрандыбыстық доплерография.
2	Сүйектер мен буындар хирургиялық ауруларының визуалдық диагностикасы	Сүйектер мен буындардың патологиялары бар науқастар рентгенограммасының анализі.
Жиыны: 18 сағат		
Анестезиология және реанимация		
1	Анестезиологиялық құралдарға қатысу	Науқасты наркозға даярлау. Премедикация, мақсаты мен дәрілік заттары. Кеңірдек интубациясы. Өкпенің жасанды вентиляциясы. Операция алды, операция уақытындағы және операциядан кейінгі кезеңдердегі инфузиялық терапия. Операциядан кейінгі ерте кезеңдердегі ерекшеліктері.
2	Реанимация мен интенсивті терапия бөлімшелеріндегі науқастарға жетекшілік ету	Жіті тыныс алу жеткіліксіздігі, жіті жүрек-тамыр жеткіліксіздігі, құрысқақ және гипертермиялық синдромдар, шок.
Жиыны: 36 сағат		

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс жасау, науқастарды қарап шығуға қатысу, тақырыптық науқастарды талдау, шағын топтарда жұмыс істеу, пікірталас, презентациялар, кері байланыс, ғылыми-практикалық конференцияларды ұйымдастыру.

Резиденттердің өзіндік жұмысы (РӨЖ): науқастарға жетекшілік ету, емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс жасау, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, презентациялар дайындау, оқу-клиникалық орталықта фантомдар мен муляждарда дағдыларын бекіту, портфолио құрастыру.

- вопросы экспертизы временной и стойкой нетрудоспособности;
- диспансерное наблюдение за здоровыми и больными, в том числе детьми, проблемы профилактики;
- основные принципы и способы защиты населения при катастрофах;
- противоэпидемические мероприятия в случае возникновения очага инфекции;
- способы и принципы лечения чистых и инфицированных ран различного происхождения;
- причины возникновения раневой инфекции, средства профилактики;
- физиология, иммунология и патология раневого процесса;
- патофизиология и принципы лечения тепловых, электрических, механических и радиационных повреждений;
- общие и местные проявления ответной реакции организма на инородное тело
- клиническая анатомия и биомеханика конечностей;
- методы и способы замещения дефектов тканей различного происхождения, составу и локализации, показания и противопоказания к применению;
- особенности послеоперационного ведения и пути профилактики осложнений после аутотрансплантации тканей;
- причины возникновения, патофизиология, клиника специфических и неспецифических осложнений после аутотрансплантации васкуляризованных тканей и принципы лечения;
- опасности и возможные осложнения после реплантации конечностей, мероприятия для их профилактики;
- микрохирургическая анатомия наиболее часто применяемых кожно-фасциальных, мышечных, кожно-мышечных и костных аутотрансплантатов, техника их выделения и реваскуляризации;
- опасности и возможные осложнения после аутотрансплантации васкуляризованных тканей, мероприятия для их профилактики;
- преимущества, особенности, показания и противопоказания к методу аутопластики тканями с осевым кровообращением;
- показания и противопоказания к применению метода васкуляризированной аутопластики при замещении дефектов тканей конечностей;
- анатомия и физиология кожи и ее придатков;
- особенности лечения ожоговых ран и болезни;
- нормальная анатомия рубцевания и патологическая анатомия при его срыве, комплексное лечение гипертрофированных и келоидных рубцов;
- особенности клинического течения и лечения воспалительных и гнойных заболеваний кисти и стопы;
- анатомия, физиология и патофизиология периферических нервов и сплетений, способы хирургического и физиотерапевтического лечения свежих и застарелых повреждений;
- хирургические и нехирургические способы лечения денервационных синдромов, нейрогенных деформаций и ишемических контрактур, показания к хирургическому лечению, виды операций;

1 Пояснительная записка

Введение

Подготовка кадров в резидентуре проводится по клиническим специальностям, утверждаемым уполномоченным органом в области здравоохранения и осуществляется в соответствии со ГСО РК 2009 года.

Лицам, освоившим образовательные программы резидентуры и успешно прошедшим государственную аттестацию, присуждается квалификация по специальности пластическая хирургия.

Предшествующий уровень образования лиц, желающих освоить образовательные программы резидентуры – базовое медицинское образование, высшее медицинское образование, интернатура.

Цель дисциплины:

Подготовка квалифицированного специалиста для последующей работы в качестве врача пластического хирурга.

Задачи дисциплины:

Углубленное освоение теоретических вопросов общей и пластической хирургии

Совершенствование практических навыков по современным принципам диагностики, интерпретации полученных результатов обследования с позиции доказательной медицины, методам предоперационной подготовки и способам проведения оперативных вмешательств, в том числе – пластических операций.

Самостоятельного осуществления квалифицированной врачебной помощи при различных состояниях и заболеваниях, требующих хирургического лечения и пластических методов коррекции.

Конечные результаты обучения

Резидент должен

знать:

- основы законодательства о здравоохранении и нормативных правовых актов, регламентирующих деятельность органов здравоохранения и отдельных медицинских организаций в Республике Казахстан;
- принципы организации медицинской, социальной, правовой помощи, в том числе в местах лишения, наркопотребителям, ВИЧ-инфицированным потребителям инъекционных наркотиков (ПИН), больным СПИД, лицам, живущим с ВИЧ (ЛЖВИЧ);
- основы фармакотерапии в клинике внутренних и детских болезней, осложнения, вызванные применением лекарств, методы их коррекции;
- основы рационального питания здоровых лиц различного возраста, принципы диетотерапии;
- основы физиотерапии, показания и противопоказания к санаторно-курортному лечению;

6 Білімді бағалау

Ағымдық және межелік бақылау: білім беретін ұйым анықтайды

Қорытынды бақылау: тестілеу/әңгімелесу және практикалық машықтарды бағалау енетін емтихан.

7 Клиникалық база

Стационарлардың хирургиялық бейін бөлімшелері, пластикалық хирургия клиникалары.

Орыс тіліндегі

негізгі:

1. Белоусов А.Е. Пластическая реконструктивная и эстетическая хирургия. Руководство. Гиппократ 1998, 744 с.
2. Браун Д.Л. Атлас регионарной анестезии, Рид Элсивер. 2010, 464 с.
3. Волкова А.М. Хирургия кисти. В 3-х томах. Сред.-Урал. кн. изд-во., 1993-1996.
4. Гаркави А.В., Кавалерский Г.М., Силин Л.Л. Травматология и ортопедия, Academia, 2008, 624 с.
5. Гостищев В.К. Общая хирургия. ГЭОТАР-Медиа, 2010, 848 с.
6. Губочкин Н.Г., Шаповалов В.М., Жигало А.В. Основы микрососудистой техники и реконструктивно-восстановительной хирургии: практикум для врачей. СпецЛит, 2009, 120 с.
7. Дыдыкин С.С., Геворков А.В., Мартиросян Н.Л., Элиава Ш.Ш. Основы микрохирургии ГЭОТАР-Медиа, 2009, 96 с.
8. Клюквин И.Ю., Мигулева И.Ю., Охотский В.П. Травмы кисти. ГЭОТАР-Медиа, 2009, 192 с.
9. Лойт А.А., Каюков А.В. Хирургическая анатомия головы и шеи. МЕДпресс-информ, 2006, 128 с.

қосымша:

1. Арндт К.А., Доувер Дж.С., пер. с англ. Коррекция рубцов, Практическая медицина 2009, 101 с.
2. Бойчев Б. и соавт. Хирургия кисти и пальцев – М. Медицина, 1971, 316 с.
3. Геворков А.Р., Мартиросян Н.Л. Дыдыкин С.С., Элиава Ш.Ш. Основы микрохирургии. Практическое руководство. ГЭОТАР, 2009.
4. Эстетическая и реконструктивная хирургия нижних конечностей. Под ред. А.А. Артемьева, ГЭОТАР, 2008, 248 с.
5. Каррадерз Дж., Каррадерз А., пер. с англ. Контурная и объемная пластика.
6. Кристиан Дж. Габка, Хайнц Бомерт, пер. с англ. Пластическая и реконструктивная хирургия молочной железы МЕДпресс-информ, 2010, 360 с.
7. Лапутин Е.Б. Мастер-класс пластического хирурга Литгерра, 2007, 312 с.
8. Мой Р.Л., Финчер Э.Ф., Доувер Дж.С., пер. с англ. Блефаропластика Практическая медицина, 2009, 156 с.
9. Никитин А.А., Безденежных Д.С., Эрохин В.М. Хирургическое лечение деформаций носа. Медкнига, 2007, 143 с.
10. Пейпл А.Д., пер. с англ. Пластическая и реконструктивная хирургия лица.
11. Пер Хеден. Энциклопедия пластической хирургии. АСТ, Астрель, 2001, 328 с.
12. Практическая медицина 2010. 224 с.
13. С. В. Грищенко Эстетическая хирургия возрастных изменений век. М. Медицина, 2007, 216 с.
14. Сергиенко В.И. Пластическая хирургия лица и шеи, ГЭОТАР-Медиа, 2010, 328 с.

1. Пояснительная записка	50
2. Распределение часов дисциплины.	55
3. Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин	57
4. Примерный тематический план и содержание профилирующих смежных дисциплин	80
5. Методы обучения и преподавания.	86
6. Оценка знаний	86
7. Клиническая база.	86
8. Список рекомендуемой литературы	87

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным стандартом образования 2009 г. для резидентуры по специальности «Пластическая хирургия».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

15. Справочное руководство. БИНОМ. Лаборатория знаний 2007, 951 с.
16. Усольцева Е.В., Машкара К.И. Хирургия болезней и повреждений кисти. Медицина, 1978, 336 с.
17. Фришберг И.А. Эстетическая хирургия лица. Академкнига, 2005, 280 с.
18. Ханк С.У., Заттлер Г., Доувер Дж.С., пер. с англ. Липосакция Практическая медицина, 2009, 172 с.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

РЕЗИДЕНТУРА

Специальность:

ПЛАСТИЧЕСКАЯ ХИРУРГИЯ

Астана 2010